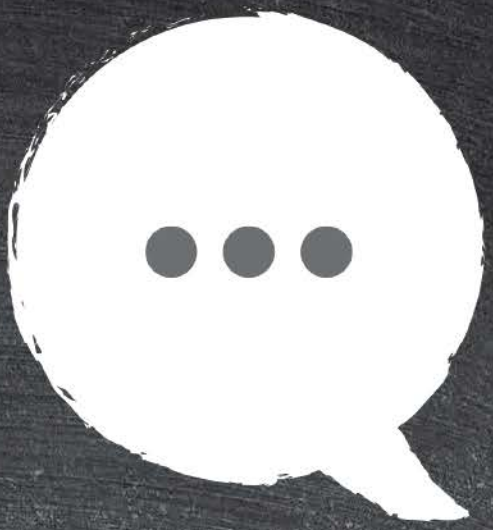
PolishPod101.com

innovative LANGUAGE.COM

If you love the Polish language, then you'll love this!

Get our Complete **Polish** Learning Program at **PolishPod101.com.**

- **Speak Polish From Your First Lesson**
- **Access hundreds of Audio & Video Courses by Real Teachers**
- **Get FREE New Lessons Every Week**
- **Learn Anywhere, Anytime on Any Android Device or Computer**

Go to
PolishPod101.com
and sign up for your

FREE

Lifetime Account!

PolishPod101.com

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #1

Seriously, Let's Visit the Polish Bathrooms!

CONTENTS

- Dialogue - Polish
  - Main
  - English
- Vocabulary
- Sample sentences
- Cultural insight

#1

DIALOGUE - POLISH

MAIN

1. 5 najciekawszych miejsc w Warszawie
2. Warszawa jest miastem w centralnej Polsce, które od czterystu lat jest stolicą Polski, a także ważnym ośrodkiem naukowym, kulturalnym, politycznym oraz gospodarczym.
3. Największe atrakcje turystyczne w Warszawie to m.in. Stare Miasto, Trakt Królewski, Łazienki Królewskie, zabytkowy cmentarz – Powązki oraz Pałac Kultury I Nauki.
4. Stare Miasto to Rynek z otaczającymi go charakterystycznymi kamieniczkami i centralnie umiejscowiona fontanna z Syrenką.
5. Stare Miasto, to także Plac Zamkowy, przy którym stoi Zamek Królewski oraz kolumna Zygmunta.
6. Na uwagę zasługuje również zespół murów miejskich i Barbakan (budowla obronna).
7. O tragicznych wydarzeniach z okresu Powstania Warszawskiego przypomina pomnik Małego Powstańca oraz wiele tablic pamiątkowych.
8. Niewątpliwie ulubionym miejscem spacerowym Warszawiaków i przyjezdnych są Królewskie Łazienki.
9. Na terenie całego parku znajduje się wiele cennych zabytków architektury i rzeźby takich jak Pałac na Wodzie.
10. W Łazienkach jest także dużo zieleni, stawy i zwierzęta takie jak wiewiórki, kaczki oraz królewskie pawie.
11. Najsłynniejszy pomnik Chopina również znajduje się w Łazienkach Królewskich i jest symbolem polskiej państwowości.
12. Pod pomnikiem, w letnie niedziele odbywają się koncerty muzyki Chopina.
13. Cmentarz Powązkowski jest najstarszym, najbardziej szacownym i najpiękniejszym cmentarzem w Warszawie.
14. Jego historia liczy już ponad 200 lat.
15. Można powiedzieć, że cmentarz Powązkowski jest muzeum rzeźby na wolnym powietrzu.
16. Dlatego właśnie tu wielu artystów pozostawiło swe wybitne dzieła, w różnych stylach artystycznych.
17. Są to zarówno skromne, proste nagrobki, jak i wspaniałe pomniki, a także kaplice i rodzinne grobowce.
18. Pałac Kultury i Nauki jest położony w samym centrum Warszawy, przy placu Defilad.
19. Ta charakterystyczna budowla stanowi pomnik minionej epoki komunizmu.
20. Jednocześnie jest jednym z najbardziej znanych i najłatwiej rozpoznawanych budynków w Warszawie i w Polsce.

21. Pałac Kultury i Nauki był prezentem narodu radzieckiego dla narodu polskiego, zaś jego pomysłodawcą był sam Józef Stalin.

22. Pałac wybudowano w 1955 roku w niecałe trzy lata i od tej pory stał się nieodzownym elementem pejzażu stolicy.

23. W Warszawie oprócz historycznych budynków i zabytków, turyści mogą znaleźć także wiele nowoczesnych centrów handlowych, kawiarni oraz restauracji, w których można rozkoszować się polską tradycyjną kuchnią.

24. Tuż obok Dworca Centralnego i Pałacu Kultury mniej więcej trzy lata temu otwarto centrum biurowo - handlowe Złote Tarasy.

25. Ogromny, szklany kompleks stał się ogromną atrakcją, która przyciąga i miejscowych i turystów.

ENGLISH

1. Top Five Sightseeing Places in Warsaw

2. Warsaw is a city located in the center of Poland, and for the past four hundred years, it has been the capital as well as an important scientific, cultural, political, and economic hub.

3. The biggest tourist attractions in Warsaw are, among others, the Old City; the Royal Tract; the Royal Bathrooms; the Fryderyk Chopin statue; the historic cemetery, Powązki; and the Palace of Culture and Science.

4. The Old Town includes a central marketplace surrounded by many distinctive tenement houses and a centrally located mermaid fountain. The Old Town also includes Castle Square, with the Royal Castle and King Sigmund Column. The old fortification walls and Barbakan (defense building) are also must-see attractions. The tragic events of the Warsaw Uprising of 1944 are commemorated by the statue of a Young Upriser and numerous plaques of remembrance.

5. The most popular walking and relaxing place for Warsaw citizens and tourists is the Royal Bathrooms. Inside the park, there are many valuable monuments, sculptures, and architectural treasures like Palace on the Water. The Royal Bathrooms also have a lot of greenery, ponds, and animals such as squirrels, ducks, and royal peacocks. The most famous Chopin statue is also located in the Royal Bathrooms, and it serves as a symbol of the Polish nation. On Summer Sundays, Chopin piano concerts are often held at his monument.

6. Powązki Cemetery is the oldest, most noble, and most beautiful cemetery in Warsaw. Its history spans over two hundred years. You could say it is effectively an open-air sculpture museum. Many artists have left outstanding works in various artistic styles in the cemetery. They may be either modest simple gravestones or magnificent monuments as well as chapels and family vaults.

7. The Palace of Culture and Science is located in the very center of Warsaw next to the Parade Square. This distinctive building is a monument of the past Communist period. At the same time, it is one of the best known and most easily recognized structures in Warsaw and in Poland. The Palace of Culture and Science was a gift from the Soviet Union's people to the Polish people, and its founding father was Joseph Stalin himself. The Palace was built in 1955 within three years, and from that moment, it has been an integral part of Warsaw's scenery.

8. In Warsaw, besides historical buildings and monuments, tourists can find many modern shopping malls, cafes, and restaurants where one can enjoy traditional Polish cuisine. Right next to the Central Station and the Palace of Culture, the Golden Terraces commercial center was opened approximately three years ago. This massive glass construction has become a significant attraction for both tourists and locals.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
stolica	"capital city"	noun	feminine
odbywać się	"to be held"	verb	
charakterystyczny	characteristic, distinctive	adjective	masculine
kuchnia	cuisine, kitchen	noun	feminine
naród	"nation"	noun	masculine
grobowiec	tomb	noun	masculine
rzeźba	"sculpture, the art of sculpture"	noun	feminine
paw	"peacock"	noun	masculine
tablica pamiątkowa	"commemorative plaque"	phrase	feminine
znajdować się	to be located	verb	

SAMPLE SENTENCES

Zakopane jest często nazywane zimową stolicą Polski. "Zakopane is often called the winter capital of Poland."	Raz do roku w Opolu odbywa się festiwal polskiej piosenki. "Once a year, there's a festival of Polish song held in Opole."
Pan Kopytko ma charakterystyczny pieprzyk pod lewym okiem. "Mr. Kopytko has a distinctive mole under his left eye."	Kuchnia w moim domu jest bardzo duża. The kitchen in my house is very big.
Kucharz gotuje w kuchni. "The chef is cooking in the kitchen."	Morderca ukrył się pod zlewem w kuchni ofiary. "The murderer hid under the sink in the victim's kitchen."

Polski poeta Mickiewicz uważał, że Polska jest mesjaszem narodów. "Polish poet Mickiewicz thought that Poland is the messiah of the nations."	Podobno grobowce egipskich faraonów są przeklęte. They say the tombs of Egyptian pharaohs are cursed.
Ta rzeźba przypomina mi moją zmarłą babcię. "This sculpture reminds me of my late grandmother."	Tylko samiec pawia ma piękny ogon. "Only a male peacock has a beautiful tail."
W rocznicę śmierci Papieża w jego rodzinnym mieście ustawiono tablicę pamiątkową. "On Pope's death anniversary, a commemorative plaque has been set up in his hometown."	Kawiarnia znajduje się w centrum. The coffee shop is located downtown.
Mózg małpy znajduje się w jej czaszce. "Monkey's brain is located inside its skull."	

CULTURAL INSIGHT

Powstanie Warszawskie

Druga Wojna światowa nie tylko wyniszczyła polską ludność, ale także zrujnowala wiele małych i dużych miast. Mieszkańcy Warszawy chcieli uchronić stolicę przed wtargnięciem Armii Czerwonej i postanowilił sami wyzwolić miasto spod niemieckiej okupacji. Niestety okazało sie to katastrofalne w skutkach. Walki uliczne z niemieckim okupantem doprowadziły do ruiny prawie całe miasto z jego wielowiekowym dorobkiem kuturalnym i młodym pokoleniem Polaków walczących o wolność ojczyzny. Wedle niemieckich rozporządzeń należało zrównać z ziemią całe miasto i wymordować wszystkich mieszkanców łącznie z ludnością cywilną. Powstanie Warszawskie do dzisiaj jest symbolem bohaterstwa i ofiarności i najważniejszym w polskiej historii przejawem walki o wolność.

Warsaw Uprising

The Second World War not only has devastated the Polish people, but it also has ruined many towns and cities. Warsaw's citizens wanted to protect the capital from the Red Army invasion, and they decided to free the city from German occupation on their own. Unfortunately, the results proved to be catastrophic. Street fights with German occupants resulted in the devastation of almost the whole city with its centuries-worth of cultural output as well as a young generation of Polish fighting for their country's freedom. According to the German dispositions, the whole city was supposed to be leveled and all citizens were to be murdered, including civilians. To this day, the Warsaw Uprising is a symbol of heroism and devotion and the most important manifestation of fighting for freedom in Polish history.

PolishPod101.com

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #2

Want to Do Business with the Polish Goats?

CONTENTS

- Dialogue - Polish
  - Main
  - English
- Vocabulary
- Sample sentences
- Cultural insight

#2

DIALOGUE - POLISH

MAIN

1. Poznań – interesy z koziołkami
2. Poznań jest piątym co do wielkości, a jednocześnie jednym z najstarszych miast w Polsce.
3. Jest stolicą Wielkopolski, a w średniowieczu pełnił także rolę stolicy młodego państwa polskiego.
4. W Poznaniu warto zwiedzić Bazylikę świętych Piotra i Pawła na wyspie Ostrów Tumski – najstarszą polską katedrę, w której pochowani są pierwsi historyczni władcy Polski.
5. Z drugiej strony również w Poznaniu znajduje się najmłodszy europejski zamek – Zamek Cesarski, chociaż może mylić neoromańskim stylem, tak naprawdę powstał na początku XX wieku.
6. Poznań kusi turystów także długą tradycją muzyczną, w tym występami licznych w tym mieście chórów (najbardziej znany w kraju jest chór chłopięcy Poznańskie Słowiki), konkursami skrzypcowym i lutniczym, koncertami Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia i operą.
7. Amatorzy muzyki rozrywkowej też na pewno znajdą coś dla siebie w większych i mniejszych klubach, pozostaje więc tylko uważać, by nie przegapić najciekawszych plakatów.
8. Chociaż Poznań jest starym, przepięknym miastem, Polakom z innych stron bardziej niż z historią kojarzy się ze współczesną kulturą i... z interesem.
9. O Poznaniakach mówi się czasem trochę żartobliwie, że to największe skąpiradła w Polsce, ale tak naprawdę Poznań jest po prostu świetnie prosperującym miastem, którego mieszkańcy najwyraźniej wiedzą, do czego służą pieniądze.
10. To właśnie tu odbywają się Międzynarodowe Targi Poznańskie, które obejmują kilkadziesiąt corocznych imprez o różnorodnej tematyce – od targów bielizny, przez wystawy „obiektów artystycznych” aż po maszyny rolnicze.
11. Przed przyjazdem to Poznania warto zajrzeć do kalendarza targów i sprawdzić, czy przypadkiem przy okazji wakacji nie uda się ubić jakiś dobry interes.
12. Na koniec ciekawostka, kiedy zegar poznańskiego ratusza wybija południe, ze środkowej wieżyczki wychodzą dwa małe koziołki i przez minutę trykają się rogami.
13. Skąd pomysł na umieszczenie w mechanizmie zegara dwóch koziołków zamiast zwyczajnej kukułki?
14. Wyjaśnia to zabawna legenda, ale jaka – o tu już zapytajcie Poznaniaków!

ENGLISH

1. Poznań – Business with Little Goats

2. Poznań is the fifth city with regard to size, and at the same time, one of the oldest cities in Poland. It is the capital city of the Greater Poland region. During the Middle Ages, it also served as a capital city of the then-young Polish country. In Poznań, it's worthwhile to see the Basilica of St. Peter and St. Paul on Ostrów Tumski island, the oldest Polish cathedral, in which the first historic rulers of Poland are buried. On the other side, the youngest European castle, the Imperial Castle, is also located in Poznań, although it may mislead you with its neo-romanesque architecture style. In fact, it was built at the beginning of the twentieth century.

3. Poznań tempts the tourists with its long musical traditions as well, including performances of numerous choirs active in this city (the best known in Poland is Poznańskie Słowiki boys' choir), violin and lute contests, concerts of Polish Radio Chamber Orchestra, and an opera. Fans of light music will surely find something for themselves too in bigger and smaller clubs, so the only thing left to do is watch out not to miss the most interesting posters.

4. Although Poznań is an old, very beautiful city, Polish people from other parts of the country associate it with modern culture and...with business rather than history. Sometimes it is said a bit jokingly about Poznań residents that they are the biggest misers in Poland, but the truth is, Poznań is simply a prospering city, residents of which apparently know how to use money. It is here that the Poznań International Fair is held, containing several dozen of yearly events of diverse themes, from lingerie fairs to exhibitions of artistic objects all the way to fairs about agricultural mechanization. Before you come to Poznań, it is a good idea to check out the fair calendar and see whether you can get a good bargain by chance on the occasion of your vacation.

5. At the end, we'll tell you about a curiosity: when the clock of Poznań's town hall calls midday, two little goats come out from the central tower, and for a minute, they connect and detach their horns. Where did the idea come from to put two little goats into the clock mechanism instead of a regular cuckoo? A funny legend explains that, but what is it? Ask Poznanians about it!

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
najwyraźniej	"apparently"	adverb	
plakat	poster	noun	masculine
amator	"fan"	noun	masculine
jednocześnie	simultaneously, at the same time	adverb	
chór	"choir"	noun	masculine
różnorodny	"diverse"	adjective	masculine
skąpiradło	"miser"	noun	neuter
zwyczajny	"normal, regular"	adjective	masculine
żartobliwie	"jokingly"	adverb	
tak naprawdę	"in reality"	phrase	

SAMPLE SENTENCES

Od trzech lat w piwnicy nie było ani jednej myszy, najwyraźniej myszy boją się grzechotników. "For last three years, there has been not a single mouse in the basement; apparently, mice are afraid of rattlesnakes."	Zdjęłam plakaty ze ścian, bo przy nich bałagan w moim pokoju wydawał się jeszcze większy. I've taken down the posters from my walls because they were making the mess in my room look even bigger.
Mój kot jest wielkim amatorem lodów waniliowych. "My cat is a big fan of vanilla ice cream."	Moja siostra zawsze robi pięć różnych rzeczy jednocześnie. My sister always does five different things simultaneously.
Niewiele jest współczesnych utworów na chór, które byłyby tak piękne jak średniowieczne psalmy. "Not many modern choral songs are as beautiful as medieval psalms."	Opisy prasłowiańskich wierzeń są tak różnorodne, bo jest za mało źródeł pisanych dla ich poparcia. "The descriptions of Praslavian beliefs are so diverse because there are not enough written sources to back them up."
Myślałam, że mój szwagier to straszne skąpiradło, ale on szczerze lubi stare, znoszone ubrania. "I thought my brother-in-law was a terrible miser, but he sincerely likes old, worn-out clothes."	"Zwyczajny człowiek" to bardzo ryzykowne określenie. "A normal man" is a very risky term."
Wacek żartobliwie ciągnął mnie za włosy, więc podstawiłam mu nogę, na serio. "Wacek has been jokingly pulling my hair, so I tripped him earnestly."	Wszyscy myślą, że pan Kopytko jest bardzo poważny, ale tak naprawdę on jest po prostu trochę nieśmiały. "Everybody thinks Mr. Kopytko is very serious, but in reality, he's simply a bit shy."

CULTURAL INSIGHT

Biała Dama z Kórnika

Około 35 kilometrów od Poznania leży niewielka miejscowość, Kórnik, a w niej nawiedzony zamek w przepięknym ogrodzie. W Sali jadalnej zamku wisi portret jednej z dawnych mieszkanek zamku, Teofili. Legenda głosi, że w podziemiach pobliskiego zameczku myśliwskiego jego ostatni właściciele ukryli ogromne skarby, które potem dostały się we władanie złych mocy. Pani Teofila nakazała rozebrać zamek myśliwski i pozwoliła okolicznej ludności wykorzystać cegły do budowy kominów we własnych domach. Rozzłoszczone złe duchy przeklęły ją za to i sama Teofila po śmierci została duchem. Podobno nocą schodzi z portretu i błąka się po ogrodzie w towarzystwie tajemniczego rycerza na szarym koniu.

Kórnik's White Lady

About thirty-five kilometers from Poznań, there's a small town, Kórnik, with a haunted castle inside a beautiful garden. In the dining room of the castle, there's a portrait of one of its past residents, Lady Teofila. The legend says that in the basement of the nearby hunting castle, its last possessors have hidden great treasures, which later fell under the rule of evil powers. Lady Teofila ordered the demolition of the hunting castle, and she let the local people use the bricks for building chimneys in their own houses. Angered demons have cursed her for that, and Lady Teofila herself became a ghost after her death. She is said to come down from the portrait at night and wander around the garden in the company of a mysterious knight on a gray horse.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #3 The King of the Polish Forest

CONTENTS

2 Polish
3 English
4 Vocabulary
5 Sample Sentences
6 Cultural Insight

3

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Poznajcie żubry z Puszczy Białowieskiej.

2. Wielu turystów przyjeżdża do Polski nie tylko po to, by podziwiać zabytki średniowiecznej Europy, ale przede wszystkim po to, by nacieszyć się przyrodą. W Polsce wciąż istnieje wiele miejsc, w których ludzie i dzika przyroda współżyją ze sobą w spokoju. Jednym z najbardziej szlachetnych, żywych pomników takiego współżycia jest Puszcza Białowieska.

3. W dawnych czasach niemal całą powierzchnię Polski pokrywały gęste, niebezpieczne lasy. Do dzisiejszych czasów dotrwały jednak tylko niewielkie, w porównaniu do swoich pierwotnych rozmiarów, fragmenty starożytnych puszcz, chronione jako rezerwaty przyrody. Puszcza Białowieska jest pozostałością ostatnich na Niżu Europy lasów naturalnych o charakterze pierwotnym i rozciąga się na obszarze ponad 1500 km kwadratowych, z czego 620 km kwadratowych znajduje się w granicach Polski.

4. Jednym z najbardziej znanych mieszkańców puszczy jest żubr, kuzyn amerykańskiego bizona. Żubr mieszka także w innych miejscach w Polsce, na Litwie, Białorusi, czy Ukrainie. Jest jednak bardzo rzadkim gatunkiem, który rzadko wychodzi z gęstwiny lasu. Dlatego Puszcza Białowieska, w której żyje ponad 600 sztuk, to doskonałe miejsce na spotkanie z tym szlachetnym zwierzęciem. Żubry są prawdziwymi władcami puszczy, również w swoim własnym mniemaniu i ludzi traktują zwykle z ostentacyjną obojętnością, ale nie oznacza to bynajmniej, że pozwolą się do siebie zbliżyć. Najlepszym sposobem na to, by przyjrzeć się Ich Wysokościom trochę lepiej, będzie wycieczka do Rezerwatu Pokazowego Żubrów w Puszczy Białowieskiej.

CONT'D OVER

5. Tym, na których duże zwierzęta nie robią wrażenia, puszcza oferuje coś jeszcze większego – drzewa. W tak starym lesie jak Puszcza Białowieska niemal co krok natykamy się na drzewa starsze od naszych pradziadków. Najstarsze i największe z drzew mają swoje imiona i własne ścieżki turystyczne. Wiążą się z nimi rozmaite historie, jak ta o Dębie Jagiełły, pod którym miał rzekomo przesiadywać i rozmyślać jeden z królów Polski. Co prawda naukowcy udowodnili już, że Dąb Jagiełły, zanim zwaliła go wichura, miał nie więcej niż 450 lat i król Jagiełło, który rządził Polską i Litwą w XIV wieku, nie mógł go nawet przydeptać. Jednak turystom i miejscowym wcale to nie przeszkadza, a ogromne, ciche drzewa zdają się nie mieć nic przeciwko takim opowiastkom. Zresztą, kto wie, może gdzieś w głębi puszczy wciąż rośnie nieodkryty prawdziwy dąb Jagiełły?

ENGLISH

1. Meet European Bison from Białowieża Forest

2. Many tourists come to Poland not only to admire the relics of medieval Europe, but before anything else, to enjoy the nature. In Poland, there are still a lot of places where people and wild nature coexist in peace. One of the most noble, living monuments of such coexistence is Białowieża Forest.

3. In ancient times, almost the whole area of Poland was covered with thick, dangerous forests. However, compared to the original size, only small fragments of the ancient woodlands have survived until today, and they are protected as nature preserves. Białowieża Forest is a remnant of the last primeval forests of the European Plain, and it spreads across an area of more than 1500 square meters, out of which 620 square meters are within Polish borders.

CONT'D OVER

4. One of the best known residents of the woodland is the European bison, a cousin of the American buffalo. The European bison also lives in other places in Poland, Lithuania, Belarus, and Ukraine. It is, however, a very rare species that seldom comes out of the thick forest. Therefore, Białowieża Forest, in which more than six hundred head live, is an ideal place to meet this noble animal. Bison are the real rulers of the woodland in their own opinion, and they usually treat humans with ostentatious indifference, but it by no means indicates that they would let you come close. The best way to take a closer look at Their Highnesses would be a trip to the Exhibitory Bison Reservation in Białowieża Forest.

5. To those not impressed by big animals, the woodland is offering something even bigger —the trees. In woodlands as old as Białowieża Forest, one stumbles upon trees older than their grand-grandparents almost every step. The oldest and the biggest of the trees have their own names and tourist paths. There are many different stories attached to them, like the one about Jagiello's oak, under which one of the Polish kings was supposed to be sitting and meditating. The truth is the scientists have already proven that Jagiello's oak, before it was knocked down by a storm, was no more than 450 years old, and the king Jagiello, who ruled over Poland and Lithuania in the fourteenth century, couldn't have even stepped over it. But it doesn't bother the tourists or the locals, and the great, silent trees don't seem to mind such little stories. Besides, who knows, maybe somewhere in the deep forest a real Jagiello's oak is still growing, undiscovered.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
współżyć	"to coexist"	verb	
mieć coś przeciwko	"to have something against, mind"	phrase	
rzekomo	"supposedly but doubtably"	adverb	
rozmaity	"many different, diverse"	adjective	masculine

mniemanie	one's own opinion (especially about themselves, often used ironically)	noun	neuter
sztuka	head (when counting cattle), piece, item	noun	feminine
rozciągać się	"to spread (across)"	Verb	
powierzchnia	"area, surface"	noun	feminine
puszcza	"woodland, primeval forest"	noun	feminine
opowiastka	"little, light story (usually not true)"	noun	feminine

SAMPLE SENTENCES

W naturze wiele różnych gatunków zwierząt potrafi współżyć ze sobą na niewielkiej przestrzeni. "In the wild, many different species of animals can coexist in limited space."	**Czy masz coś przeciwko temu, żebyśmy najpierw coś zjedli, a dopiero potem poszli pozwiedzać?** "o you mind if we first eat something, and only after that go sightseeing?"
Duch pijanego hrabiego rzekomo straszy gości śpiewając nieprzyzowite piosenki. "The ghost of a drunken lord is supposedly scaring guests by singing indecent songs."	**Winę za moją obecną wagę ponoszą rozmaite polskie słodycze.** "Many different Polish sweets bear the blame for my current weight."

Pan Kopytko ma o sobie zdecydowanie za wysokie mniemanie. Mr. Kopytko has a much too high opinion of himself.	**W Polsce ziemniaki kupuje się na kilogramy, ale w Japonii na sztuki.** In Poland, you can buy potatoes in kilograms, but in Japan, you pay by the piece.
Polska rozciąga się od Bałtyku na północy, po Karpaty i Sudety na południu. "Poland spreads from the Baltic Sea in the north to the Karpaty and Sudety mountains in the south."	**Mój nowy dom jest co prawda niewielki, ale za to ma ogród o powierzchni 300 metrów kwadratowych!** "My new house is surely small, but in turn it has a garden with an area of three hundred square meters!"
Puszcza Knyszyńska to największy w Polsce park krajobrazowy. "Knyszyńska Woodland is the biggest landscape park in Poland."	**Te opowiastki są bardzo zabawne, ale myślę, że przydałoby się też trochę faktów.** "These little stories are very funny, but I think we could also use some facts."

CULTURAL INSIGHT

Polskie zabytki na liście światowego dziedzictwa UNESCO

Puszcza Białowieska jest jednym z trzynastu polskich obiektów na liście światowego dziedzictwa UNESCO, a wśród nich jedynym, który nie jest w żadnym stopniu dziełem ludzkich rąk. Pozostałe polskie obiekty na tej liście to w większości zabytki architektury, takie jak na przykład krakowskie czy toruńskie Stare Miasto albo kopalnia soli w Wieliczce, z której soli już się nie wydobywa, można za to zobaczyć, jak wyglądała jej praca w średniowieczu. Drugą grupą są zabytki historyczne, których smutnym, ale ważnym przykładem jest obóz Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

Polish Heritage Sites on UNESCO's World Heritage Site List

Białowieża Forest is one of thirteen Polish objects on UNESCO's World Heritage Site List, and among them the only one that's in no part a result of human work. Other Polish objects on the list are for the most part architectural monuments, like for example the Old Town of Cracow or Thorn, or a salt mine in Wieliczka, out of which salt is no longer excavated, but where one can see how a salt mine worked during the Middle Ages. The second group is historic sites, of which the Auschwitz-Birkenau concentration camp in Oświęcim is a sad but important example.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #4
This Way to Remarkable Polish History!

CONTENTS

- Dialogue - Polish
  - Main
  - English
- Vocabulary
- Sample sentences
- Cultural insight

#4

DIALOGUE - POLISH

MAIN

1. Szlak Piastowski
2. Szlak Piastowski to dzisiaj trasa turystyczna, prowadząca przez szereg ciekawych miast i miejscowości w Wielkopolsce i na Kujawach.
3. Jednak nie stworzyli go autorzy przewodników turystycznych – to bardzo stary szlak wędrówek legendarnych, pół-legendarnych i pierwszych historycznych dworów polskich książąt.
4. Jego nazwa pochodzi od pierwszej dynastii władców Polski – dynastii Piastów.
5. Najbardziej znanym obiektem na szlaku jest Biskupin – osada obronna kultury Łużyckiej z wczesnej epoki żelaza.
6. Osada została zrekonstruowana jako swoiste muzem na wolnym powietrzu.
7. Można w niej posmakować życia codziennego ludzi sprzed niemal 3000 lat.
8. Niewiele mniej popularna jest kolej wąskotorowa łącząca Biskupin z niewielkim miasteczkiem Żnin.
9. Kolejką, która przypomina wielki pociąg-zabawkę, można wśród malowniczych pól i jezior dojechać także do wsi, która nazywa się... Wenecja!
10. Niestety prawdziwej, włoskiej Wenecji w niczym nie przypomina, a swoją nazwę zawdzięcza położeniu między dwoma jeziorami.
11. Jest też jeszcze legenda o skarbach strzeżonych przez diabła w ruinach weneckiego zamku...
12. Zresztą, legend na Szlaku Piastowskim usłyszeć można bardzo wiele.
13. Na wyspie Ostrów Lednicki można posłuchać tajemniczych opowieści o pierwszych Piastach, a w Kruszwicy, na szczycie Mysiej Wieży, która jest z zewnątrz ośmoboczna, a w środku okrągła, przewodnicy chętnie opowiedzą legendę o złym królu Popielu, którego podobno zjadły tutaj myszy.
14. Na tych, którym mroczne opowieści o krwiożerczych myszach i chłodne, średniowieczne kościoły już zbrzydną, czekają trasy rowerowe i piesze wśród licznych jezior.
15. Zwiedzanie starych murów może być męczące, ale czy można mieć dosyć świeżego powietrza?
16. Wycieczka Szlakiem Piastowskim to świetna okazja, by w ciągu kilku dni, a nawet tylko kilku godzin, zobaczyć całkiem sporo ciekawych miejsc.
17. To doskonała propozycja dla tych, którzy nie mogą sobie pozwolić na długi urlop i chcieliby uniknąć marnowania czasu w długich podróżach, a jednak nie siedzieć bezczynnie w tylko jednym miejscu!

ENGLISH

1. Piast's Way

2. Today, Piast's Way is a tourist route leading through a number of interesting cities and towns in Greater Poland and Kuyavia. However, it has not been created by tourist guides' authors; it's a very old way the legendary, semi-legendary, and first historic courts of Polish princes used to travel. Its name comes from the very first dynasty of Polish rulers - the Piast dynasty.

3. The best known object on this way is Biskupin, a fortified settlement of Lusatian culture from the early Iron Age. The settlement has been reconstructed as a specific open-air museum. One can taste the everyday life of people from almost three thousand years ago in there. Not much less popular is a narrow-gauge railway connecting Biskupin with the little town of Żnin. By a train that reminds you of a big toy train model, amid picturesque fields and lakes, one can also get to a village called...Venice! Unfortunately, it doesn't resemble the real Italian Venice in any aspect, and it owes its name to the fact that it's located between two lakes. There's also the legend about treasures guarded by a devil in the Venice castle's ruins...

4. Anyway, there are a lot of legends you can hear on Piast's Way. On Ostrów Lednicki island, one can listen to mysterious tales of the first Piasts, while in Kruszwica, on the top of Mouse Tower that is octagonal on the outside and round on the inside, the guides will gladly tell you the legend of evil king Popiel, who's supposedly been eaten by mice right there.

5. For those who will get tired of bloodthirsty mice tales and cold, medieval churches, there are bike routes and walking routes in waiting. Visiting old walls may be tiring, but can you ever get fed up with fresh air?

6. A tour of Piast's Way is an excellent opportunity to see quite a number of interesting places in a few days or even only few hours. It's a great option for those who can't allow themselves a long vacation and would like to avoid wasting time in long travels but still don't want to sit idly in just one place!

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
przewodnik	"guide "	noun	masculine
zbrzydnąć	"get fed up with something"	verb	
mroczny	"dark, gloomy"	adjective	masculine
chętnie	"gladly, with pleasure"	adverb	
diabeł	devil	noun	masculine
zawdzięczać	"owe"	verb	
malowniczy	"picturesque"	adjective	masculine
swoisty	"specific, peculiar"	adjective	masculine
książę	prince	noun	masculine
okazja	opportunity, chance	noun	feminine

SAMPLE SENTENCES

W tym przewodniku są wszystkie najlepsze restauracje. "All the best restaurants are in this guide."	Lubię czytać przewodniki. "I like to read guides."
W tym tygodniu zjadłam tyle mandarynek, że już mi zbrzydły. "I ate so many tangerines this week that I'm fed up with them already."	Dawno temu więźniów trzymano w mrocznych lochach. "A long time ago, prisoners were held in dark dungeons."
Chętnie zjem lody, a jeszcze chętniej ciasto. "I'll gladly eat ice cream and, even more gladly, a piece of cake."	Boruta to przebiegły diabeł z legend, który czasami pomagał biednym. "Boruta is a sly devil from legends who sometimes helped the poor."
Miłość do wędkarstwa zawdzięczam mojemu dziadkowi. "I owe my love for fishing to my grandfather."	Może to i cmentarz, ale jaki malowniczy! "So maybe it is a cemetery, but how picturesque it is!"
To zwykły kapsel, ale dla mnie to swoista pamiątka z podróży do Afryki. "It's a regular cap, but for me it's a specific souvenir from my journey to Africa."	Książę to zupełnie co innego, niż ksiądz! A prince is a totally different thing than a priest!
Masz okazję pojchać za darmo do Chin i mówisz, że nie lubisz podróży?! "You have a chance to go to China for free and you say you don't like traveling?"	

CULTURAL INSIGHT

Who Were the Inhabitants of Biskupin?

The Biskupin settlement undoubtedly belongs to the monuments of Lusatian culture. But who were its representatives? Were they the ancestors of the Polish, who had been protecting their land from invasions from the west as early as the Iron Age? Or maybe they were the ancestors of the Germans, who ventured far to the east? Biskupin, discovered shortly before World War II, has for many years been the object of ideological propaganda of both Polish and German researchers. In the end, however, neither of the sides managed to get decisive proof, and today we all have to content ourselves with the fact that Lusatian culture is simply Lusatian culture, neither Polish nor German. Who knows: maybe it's for the best?

Kim byli mieszkańcy Biskupina?

Osada Biskupin należy niewątpliwie do zabytków kultury łużyckiej. Kim jednak byli jej przedstawiciele? Czy byli przodkami Polaków, którzy bronili swoich ziem przed najazdami z zachodu już w epoce żelaza? A może byli przodkami Niemców, którzy zapuścili się daleko na wschód? Odkryty na krótko przed drugą wojną światową Biskupin stał się na wiele lat obiektem ideologicznej propagandy zarówno polskich, jak i niemieckich badaczy. Ostatecznie jednak żadnej stronie nie udało się zdobyć przekonywujących dowodów i dzisiaj wszyscy musimy zadowolić się tym, że kultura łużycka, to po prostu kultura łużycka, ani polska, ani niemiecka. Kto wie, może to i lepiej?

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #5 Who's Afraid of a Polish Dragon?

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

5

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Kraków

2. Większość Polaków, zapytanych jakie miasto w Polsce należy koniecznie zobaczyć, odpowiada bez namysłu „moje!", a po chwili dodaje „…no i Kraków". Kraków to drugie co do wielkości, po Warszawie, miasto w Polsce. Był stolicą naszego kraju w okresie jego największej świetności i do dziś jest uważany za jedno z najpiękniejszych miast.

3. Co roku w czerwcu w wielu miastach w Polsce urządza się koncerty i jarmarki z okazji Nocy Świętojańskiej. Najbardziej znana z tych imprez, Wianki, odbywa się w Krakowie. Przez kilka ostatnich lat główną atrakcją były koncerty światowej sławy gwiazd, które zapraszał i, co nie jest bez znaczenia, opłacał Urząd Miasta. Ostatnio jednak Wianki powracają do swoich korzeni, które mogą się okazać dość zaskakujące…

4. Każdy, kto usłyszy nazwę „Noc Świętojańska", a nie wie dokładnie co to wyrażenie oznacza, może pomyśleć, że to jakieś kościelne święto. Rzeczywiście, przez wiele stuleci Kościół starał się nadać tej nocy chrześcijański charakter, choćby nadając jej imę jednego z najważniejszych świętych. Jednak tak naprawdę to stara, pogańska tradycja związana z obchodami letniego przesilenia, nazywanymi Sobótką. Dziś nie ma pewności, jak dokładnie wyglądały obrzędy dawnych Słowian, ale pozostał bardzo bogaty folklor, który współcześni Polacy starają się chociaż częściowo kultywować. Jedną z ważniejszych atrakcji tradycyjnych obchodów Nocy Świetojańskiej było wrzucanie przez panny wianków do rzeki. Następnie chłopcy musieli wyłowić i przynieść właściwy wianek właściwej dziewczynie – takie słowiańskie Walentynki z dreszczykiem, szczególnie w pobliżu dużych rzek. W programie krakowskich Wianków takiej atrakcji na szczęście nie ma, jest za to konkurs na najpiękniejszy wianek (silna konkurencja!) i darmowe koncerty. A od niedawna również cały kilkudniowy jarmark historyczno-rozrywkowy. Jeśli czytacie ten tekst w czerwcu, to pakujcie walizki i przyjeżdżajcie do Krakowa, na kieliszek miodu u smoka. Jakiego smoka? A, no właśnie…

ENGLISH

CONT'D OVER

1. Cracow

2. Most Polish, asked which city in Poland is a must-see, answer without thinking "mine!" and after a moment they add, "…well, and Cracow." Cracow is the second city in Poland in size after Warsaw. It was the capital city of our country during its biggest period of splendor, and it is still seen today as one of the most beautiful cities.

3. Every year in June, in many towns in Poland there are concerts and fairs held on the occasion of St. John's Night. The best known of these events, Wreaths, takes place in Cracow. Over the last few years, the main attractions were concerts of world-class famous stars invited and, what's not meaningless, paid by Town Council. However, lately Wreaths are coming back to their roots, which may turn out to be quite surprising…

4. Anyone who hears the name "St. John's Night" and doesn't know what this phrase means may think it's some kind of church holiday. Surely, for many centuries, the church has been trying to give this night Christian character, at least by giving it the name of one of the most important saints. In reality though, it is an old pagan tradition connected to the celebrations of the summer solstice, called "Sobótka." Today, there is no saying for sure what the rites of ancient Slavs did exactly look like, but some very rich folklore has been preserved, and present-day Polish are trying to at least partially nurture it. One of the more important attractions of traditional St. John's Night's celebrations was girls throwing wreaths into a river. Next, boys had to fish out and bring back the right wreath to the right girl—a kind of Slavic Valentine's with a little chill, especially around big rivers. Luckily, there's no such attraction in Cracow's Wreaths program; instead, there's the prettiest wreath contest (tough competition!) and free concerts. And lately, also several day-long history-entertainment fairs take place. If you're reading this text in June, pack your bags and come to Cracow for a glass of mead at the Dragon's. What Dragon? Ah, right, exactly…

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
większość	"majority"	noun	feminine

koniecznie	necessarily, must-do	adverb	
jarmark	fair	noun	masculine
główny	main	adjective	
opłacać	"pay"	verb	
okazywać się	"turn out"	verb	
Kościół	[Catholic] Church	noun	masculine
pogański	pagan	adjective	masculine
miód pitny	"mead"	noun	masculine

SAMPLE SENTENCES

Większość bocianów jest biała, ale istnieją też czarne. "The majority of storks are white, but black ones also exist."	**Muszę koniecznie zapłacić rachunki do końca tygodnia.** I necessarily have to pay the bills due at the end of the week.
Na jarmarku można kupić przyprawy i słodycze trudno dostępne w sklepach. At a fair, one can buy spices and sweets that are hard to get in (regular) shops.	**Główny budynek tego uniwersytetu ma ponad pięćset lat.** The main building of this university is over five hundred years old.
Wszystko jest opłacone z góry. "All expenses are paid in advance."	**Myślałam, że mój szef jest chory, ale okazało się, że tylko zaspał.** "I thought my boss was sick, but it turned out he simply overslept."

Kościół jest największym przeciwnikiem aborcji w Polsce. The Catholic Church is the biggest antagonist of abortion in Poland.	**Wiele chrześcijańskich świąt ma pogańskie korzenie.** "Many Christian holidays have pagan roots."

Miód pitny należy trzymać długo pod językiem a nie połykać od razu!

"You should keep mead under your tongue for a long time, not swallow it at once!"

CULTURAL INSIGHT

The Wawelski Dragon

The royal castle in Cracow is called Wawel, and it's located on a hill in which there is a cave called the Dragon's Den. According to the legend, long ago a dragon lived in there who not only stole cattle from the fields, but he especially liked to devour young girls. The king promised half of his kingdom and his daughter to a man who would kill the beast, but no one succeeded. One day a poor cobbler had a great idea: he stuffed sheep's skin with sulfur and dumped it close to the Dragon's Den. The dragon swallowed the sheep, and after a moment, he felt a terrible burning-like pain in his stomach, so he ran to the Vistula river and started drinking water. He drank and he drank until he finally burst into a thousand pieces, and the clever cobbler married the king's daughter. To celebrate this legend, Cracovians have built a statue of the dragon in front of the cave and made it into the city's mascot. No one is afraid of it anymore.

Smok Wawelski

Zamek królewski w Krakowie nazywa się Wawel i stoi na wzgórzu, pod którym znajduje się grota, nazywana Smoczą Jamą. Według legendy, dawno temu mieszkał w niej smok, który nie tylko porywał bydło z pól, ale szczególnie lubił pożerać młode dziewczęta. Król obiecał pół królestwa i swoją córkę temu, kto zabije bestię, ale nikomu się nie udawało. Pewnego dnia biedny szewczyk wpadł na wspaniały pomysł - wypchał skórę owcy siarką i podrzucił w

pobliże Smoczej Jamy. Smok połknął owieczkę i po chwili poczuł, że strasznie pali go w żołądku, pobiegł więc do Wisły i zaczął pić wodę. Pił tak i pił, aż w końcu pękł na tysiąc kawałków, a sprytny szewczyk w nagrodę poślubił królewnę! Dla uczczenia tej legendy krakowianie postawili przed jaskinią pomnik smoka i uczynili z niego maskotkę miasta. Nikt się go już nie boi.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #6 Can Only Polar Bears Swim in Poland?

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

6

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Wybrzeże

2. Polska leży nad Morzem Bałtyckim. Wielu turystów odwiedzających Polskę zakłada, że Bałtyk jest zbyt zimny, by w nim pływać i nawet nie próbuje plażować w Polsce. Tymczasem, polskie morze świetnie nadaje się na cel wakacyjnego wypoczynku. Dlaczego?

3. To prawda, że daleko na północy Bałtyk jest bardzo zimny i niektóre zatoki w całości zamarzają na zimę. Jednak w Polsce aż tak zimno nie bywa, a latem temperatury powyżej 30 stopni Celsjusza nie są niczym niespotykanym. Oczywiście Bałtyk nie nagrzewa się tak, jak Morze Śródziemne, czy tropikalne oceany, ale nie trzeba być amatorem sportów ekstremalnych, żeby z przyjemnością w nim popływać. Morze Bałtyckie jest stosunkowo mało słone, co sprawia, że po wyjściu z wody nie ma się ochoty natychmiast pędzić pod prysznic. Polskie wybrzeże jest też raczej bezpieczne. W pobliżu bałtyckich plaż praktycznie nie spotyka się niebezpiecznych zwierząt morskich, takich jak rekiny, a fale są krótkie i dosyć niskie. W Polsce nie ma zbyt wielu skalistych, stromych wybrzeży, na całej linii północnej granicy kraju można znaleźć naturalne, piaszczyste plaże. Dlatego wybierając się nad morze można niemal w ciemno wybrać jakąś niewielką miejscowość, celując palcem w mapę. Prawie na pewno będzie tam plaża, w pogodne dni pełna wypoczywających Polaków z całego kraju.

4. Największym organizmem miejskim na wybrzeżu jest Trójmiasto. Jak sama nazwa wskazuje, Trójmiasto składa się z trzech miast, a są nimi Gdańsk, Gdynia i Sopot. Po pierwszej wojnie światowej w granicach Polski znajdował się tylko bardzo wąski pas wybrzeża, który nie obejmował Gdańska – najważniejszego w tym rejonie miasta portowego. To wtedy w ciągu zaledwie kilkunastu lat niewielka wieś rybacka leżąca bardzo blisko Gdańska – Gdynia – przekształciła się w duże i ważne miasto. Po drugiej wojnie światowej oba miasta znalazły się w Polsce i chociaż początkowo konkurowały ze sobą (niektórzy mieszkańcy obu miast do dziś są sobie nawzajem nieco niechętni), to w tej chwili stanowią już niemal jeden organizm. Trzecie i najmniejsze z miast Trójmiasta, Sopot, być może obiło Wam się kiedyś o uszy? Znane jest z organizowanego co roku latem Międzynarodowego Festiwalu Sopot Festival.

ENGLISH

CONT'D OVER

1. Poland is situated at the Baltic Sea. Many tourists who visit Poland assume that the Baltic Sea is too cold to swim in, and they don't even try going to the beach in Poland. Yet, the Polish sea is very well suited for becoming a targeted destination for summer relaxation. Why?

2. It's true that far in the North Baltic Sea it is very cold, and some bays freeze wholly in the winter. However, in Poland it doesn't get this cold, and in the summer temperatures exceeding thirty degrees Celsius (86 degrees Fahrenheit) are nothing unusual. Naturally, the Baltic Sea doesn't get as warm as the Mediterranean Sea or tropical oceans, but you don't have to be a fan of extreme sports to swim in it with pleasure. The Baltic Sea is relatively low in saltiness, thanks to which you don't feel like running to shower first thing after getting out of the water. Polish coasts are also rather safe. You practically can't meet dangerous marine animals like sharks close to Baltic beaches, and the waves are short and quite low. In Poland, there aren't many rocky, steep coasts, and you can find natural sandy beaches along the whole line of the northern border of the country. That's why when you're planning to go to the seaside; you can as well choose some little village randomly pointing your finger on a map. It is almost a given that a beach will be there, and on sunny days it will be full of relaxing Poles from the whole country.

3. The biggest urban organism on the coast is "Trójmiasto" ("Tri-Cities"). Like the name itself points out, Trójmiasto consists of three cities, and they are Gdańsk, Gdynia, and Sopot. After World War, I inside the Polish borders there was only a very narrow belt of Polish seaside that did not include Gdańsk, the most important harbor city in this area. It was then that, in the short span of a dozen or so years, a small fishermen's village lying very close to Gdańsk, Gdynia, morphed into a big and important city. After the Second World War, both cities landed in Poland, and although at first they were competing (some inhabitants of both cities are a bit unfriendly to each other to this day), right now they are almost one organism. Maybe you've heard somewhere of the third and smaller of Trójmiasto cities, Sopot? It is known for the International Sopot Festival organized every year in the summer.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
zakładać	"to assume"	verb	
portowy	"harbor"	adjective	masculine
obejmować	"to include"	verb	
w ciemno	"without checking"	idiom	
pędzić	"to run very fast, to hurry"	verb	
ochota	"willingness"	noun	feminine
niespotykany	"unusual, unseen"	adjective	masculine
zamarzać	"to freeze"	verb	
plażować	"to spend time on a beach"	verb	
obić się o uszy	"come to know vaguely about something"	idiom	

SAMPLE SENTENCES

Zakładam, że zarezerwowałeś pokoje zanim tu przyjechaliśmy? "I assume you made the reservation for rooms before we came here?"	**W magazynie portowym był ostatnio pożar.** "There was a fire recently in the harbor warehouse."
Moje obowiązki nie obejmują niańczenia dzieci mojego szefa. "My responsibilities do not include babysitting my boss's kids."	**Nie wiem, co to jest, ale jest tak tanie, że biorę w ciemno!** "I don't know what it is, but it's so cheap I'll take it without checking!"

Pędzę na autobus! "I'm running to the bus!"	**Mam ochotę na wielkie lody.** "I feel like eating a big ice cream. (literally, I have the willingness for a big ice cream.)"
Mój znajomy ma niespotykane hobby – zbiera zużyte zapałki. "An acquaintance of mine has an unusual hobby: he's collecting used matches."	**Jezioro zamarzło dopiero wczoraj, jeszcze nie wolno jeździć na łyżwach!** "The lake has frozen only yesterday; you can't go ice skating yet!"
Moja mama uwielbia plażować, ale tata szybko się nudzi. "My mom loves spending time on a beach, but dad gets bored quickly."	**Ostatnio obiło mi się o uszy, że nasz matematyk z liceum okazał się tajnym agentem.** "I've recently heard somewhere that our mathematician from high school turned out to be a secret agent."

CULTURAL INSIGHT

Festiwal w Sopocie

Międzynarodowy Festiwal Piosenki w Sopocie to spełnienie polskich marzeń o imprezie muzycznej na wielką skalę. Choć jego losy były przez lata bardzo zmienne (na początku lat osiemdziesiątych, ze względu na skomplikowaną sytuację w kraju, festiwal nie odbył się przez trzy lata z rzędu, a w roku 2010 przeszkodził remont stuletniego już amfiteatru, w którym tradycyjnie go organizowano), to jednak w sercach Polaków pozostaje jedną z dwóch najważniejszych imprez muzycznych w roku. Początek lata - to festiwal piosenki polskiej w Opolu, a jego koniec - to międzynarodowe gwiazdy w Sopocie. Gdy zbliża się lato zastanawiamy się, kogo w tym roku zaproszą organizatorzy i komu przypadnie nagroda Bursztynowego Słowika. Macie jakieś propozycje?

Sopot Festival

The International Song Festival in Sopot is a Polish dream of a musical event on a great scale come true. Although its fate has been changing over the years (in the early eighties it was not organized for three years in a row because of the country's complicated situation, and in 2010 the renovation of an already hundred-year-old amphitheatre in which it was traditionally organized became an obstacle), it still remains in the hearts of the Polish one of the two most important musical events during the year. At the beginning of the summer, it's the Festival of Polish Song in Opole, and at the end, it's international stars in Sopot. When summer is coming we are wondering whom organizers will invite this

year and who will get the prize of the Amber Nightingale. Do you have any suggestions?

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #7 What Do the Stars and Cookies Have in Common in Poland?

CONTENTS

2 Polish
3 English
4 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

7

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Toruń – astronomia i pierniki

2. Polska nie jest krajem znanym z wielkich metropolii. Naturalnie Warszawę, czy Kraków można porównywać do dużych miast Europy zachodniej, ale to raczej wyjątki od reguły. Większość polskich miast jest znacznie mniejsza i posiada zupełnie inną atmosferę.

3. Jednym z najpiękniejszych średnich miast w Polsce jest Toruń. Założony w średniowieczu przez Krzyżaków, Toruń miał szczęście zachować do dziś niemal całe stare miasto wraz z ratuszem i częścią murów obronnych. Być może zamek krzyżacki zachowałby się również, ale średniowieczni mieszkańcy Torunia tak bardzo nienawidzili swoich świątobliwych opiekunów, że kiedy wreszcie udało się wygnać Krzyżaków z miasta, natychmiast zburzyli cały zamek z wyjątkiem… gdaniska. Przez kolejne lata bardzo konsekwentnie używano ruin jako wysypiska śmieci.

4. Chociaż spacer z jednego końca toruńskiej starówki na drugi zajmuje nie więcej niż pół godziny, żeby naprawdę się jej przyjrzeć i odwiedzić wszystkie zakamarki potrzeba znacznie więcej czasu. A, że to miasto gotyku, znacznie mniej przebudowywane niż bardziej „modne" miejsca, to i wrażenia są zupełnie inne niż w takim, powiedzmy, Poznaniu.

5. Niewielki obszar i populacja sprawiają, że Toruń posiada tylko jedno centrum, w którym skupiają się wszystkie aspekty życia kulturalnego miasta. Muzea stoją tu nierzadko drzwi w drzwi z klubami, kilkusetletnie kościoły sąsiadują z modnymi sklepami, a najlepsze koncerty odbywają się w… ratuszowej piwnicy. Dodatkową atrakcją jest Muzeum Etnograficzne – wyjątkowe tym bardziej, że ono także jest położone w środku miasta!

CONT'D OVER

6. W Polsce Toruń jest znany z dwóch powodów. Po pierwsze, to miasto, w którym urodził się Mikołaj Kopernik, jedna z najważniejszych postaci w historii astronomii. W jego domu znajduje się dziś muzeum, a jego imię nosi zarówno miejscowy uniwersytet, jak i największa toruńska fabryka pierników. Pierniki, to drugi pyszny powód, by odwiedzić Toruń. Przez stulecia piekarze z innych miast próbowali odkryć sekret proporcji przypraw i miodu w tradycyjnym toruńskim przepisie, ale do dziś nikomu się to nie udało! Sami sprawdźcie, czy rzeczywiście są takie dobre…

ENGLISH

1. Toruń—Astronomy and Gingerbread

2. Poland isn't a country known for great metropolises. Naturally, you can compare Warsaw or Cracow to big cities of western Europe, but they are more exceptions to the rule. Most Polish cities are much smaller and have a totally different atmosphere.

3. One of the most beautiful middle-sized cities in Poland is Toruń. Established during the Middle Ages by Teutonic Knights, Toruń was lucky enough to preserve an almost complete old town with a city hall and part of its fortified walls. Maybe the Teutonic castle would have stayed intact as well, but medieval citizens of Toruń hated their saintly guardians so much that, when they finally managed to drive the Teutonic Knights out of the town, they immediately destroyed the whole castle, except for…the lavatory. In later years, the ruins were very consequently used as a garbage dump.

4. Although a walk from one end of Toruń's old town to another takes no more than half an hour, one needs much more time to really get a good look and visit all the nooks and crannies. And, because it's a gothic town, the impression is very different than in, let's say, Poznań.

CONT'D OVER

5. The small area and population cause Toruń to only have one center in which all aspects of cultural life of the town are gathered. Museums are often located door to door with clubs here, several hundred-year-old churches neighbor fashionable shops, and the best concerts are held in the basement of the old city hall. Another attraction is the Ethnographic Museum, which is all the more unique because it also is located in the town center.

6. In Poland, Toruń is known for two reasons. First, it is the town where Nicolaus Copernicus, one of the most prominent figures in the history of astronomy, was born. There's a museum in his house today, and his name is being borrowed both by the local university and Toruń's biggest gingerbread factory. Gingerbread is the second delicious reason to visit Toruń. For centuries, bakers from other towns have been trying to discover the secret proportions of spices and honey in Toruń's traditional recipe, but to this day no one has succeeded! See for yourself whether it is really this good…

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
zachować	"to keep"	verb	
piernik	"gingerbread"	noun	masculine
wrażenie	"impression"	noun	neuter
zakamarek	"nook"	noun	masculine
spacer	"walk"	noun	masculine
wysypisko śmieci	"garbage dump"	phrase	neuter
wygnać	"drive out"	verb	
reguła	"rule"	noun	feminine
nienawidzić	"to hate"	verb	
proporcja	"proportion"	noun	feminine

SAMPLE SENTENCES

Proszę zachować bilety do kontroli. "Please keep your tickets for inspection."	**Polacy często pieką duże ciasto piernikowe na Gwiazdkę.** "Polish often bake a big gingerbread cake for Christmas."
Ta podróż dostarczyła mi niezapomnianych wrażeń. "That journey has given me some unforgettable impressions."	**Mieszkania w starych kamienicach mają dużo zakamarków.** "Apartments in old tenement houses have a lot of nooks."
Jeśli będzie ładna pogoda, po obiedzie pójdziemy na spacer. "If the weather is good, we will go for a walk after lunch."	**Tę dzielnicę zbudowano na dawnym wysypisku śmieci.** "This district has been built on a former garbage dump."
Rozgniewany lud wygnał złego księcia z kraju. "Angered people have driven the evil prince out of the country."	**Znasz reguły tej gry?** "Do you know the rules of this game?"
Nienawidzę wstawać przed ósmą! "I hate getting up before eight o'clock!"	**Ta rzeźba ma idealne proporcje.** "This sculpture has ideal proportions."

CULTURAL INSIGHT

Katarzynki

Wśród wielu rodzajów pierników, zarówno tych jadalnych, jak i tych ozdobnych, najprędzej kojarzone z Toruniem są katarzynki. Są łatwo rozpoznawalne ze względu na specyficzny kształt - sześć połączonych ze sobą kółek w dwóch rzędach. Torunianie znają kilka legend

dotyczących ich powstania, z których większość mówi, że kształt katarzynek jest dziełem przypadku - nieuważnej córki piekarza, która, piekąc pierniki na wizytę królewskiego orszaku, wylała ciastka na formę w zbyt małej odległości od siebie. Te przypadkowo posklejane pierniczki tak się jednak spodobały gościom, że do dziś są jednym z najważniejszych symboli miasta. Innym jest anioł z toruńskiego herbu. Zgadniecie, dlaczego?

Katarzynki

Among many types of gingerbread, both the edible ones and the decorative ones, *katarzynki* are the ones most easily associated with Toruń. They are easily recognizable because of their particular shape: six rings in two rows connected to each other. Torunians know a few legends concerning their origin, out of which most say the shape of *katarzynki* is a result of an coincidence: a scatterbrained baker's daughter, who, while baking gingerbread for the royal suite's visit, poured the dough into a tin with spaces that were too small between each cookie. However, these accidentally glued-together gingerbread cookies have come to the guests' liking so much that to this day they are one of the most important symbols of the town. Another one is the angel from Toruń's crest. Can you guess why?

PolishPod101.com

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #8

Top Ten Polish Cities and Regions: Masuria

CONTENTS

- Dialogue - Polish
  - Main
  - English
- Vocabulary
- Sample sentences
- Cultural insight

#8

DIALOGUE - POLISH

MAIN

1. Mazury
2. Nazywane „Krainą Tysiąca Jezior", choć faktycznie jezior jest tam ponad dwukrotnie więcej.
3. To najzimniejsza część kraju, a jednak trudno znaleźć Polaka, który nie pojechałby tam chętnie na wakacje.
4. O czym mowa?
5. Oczywiście, o Mazurach!
6. Krajobraz stworzony wiele tysięcy lat temu przez lodowiec, mógłby posłużyć za podręcznikową ilustrację słowa „malowniczy".
7. Pagórki i doliny porośnięte lasami, a przede wszystkim liczne jeziora i rzeczki, zaskarbiły sobie sympatię Polaków już wiele lat temu i sprawiły, że turystyka na tym obszarze kwitnie przez okrągły rok.
8. Nad każdym, nawet najmniejszym jeziorem można bez trudu znaleźć pensjonat, a często również ośrodek domków letniskowych do wynajęcia.
9. Największy ruch panuje mimo wszystko latem, kiedy pogoda sprzyja plażowaniu i żeglowaniu.
10. Jak to, myślicie pewnie, żeglować po tych małych jeziorkach?
11. Przecież zanim się obejrzysz, jesteś już na drugim brzegu!
12. To prawda, większość polskich jezior jest raczej niewielka, ale właśnie na Mazurach można znaleźć również takie całkiem pokaźnych rozmiarów.
13. Dwa największe, Śniardwy i Mamry, mogą poszczycić się falami niewiele ustępującymi morskim, przy wiatrach dochodzących nawet do 12 w skali Beauforta!
14. Ale to nie fale sprawiają, że region wielkich jezior jest tak popularny.
15. Tajemnicą ich sukcesu jest to, że, dysponując kajakiem i odrobiną samozaparcia, można dostać się z jednego na drugie.
16. Może nie brzmi to ambitnie, kiedy czytacie ten tekst, ale spójrzcie na mapę Polski... no właśnie.
17. Śniardwy i Mamry są co prawda połączone, ale nie bezpośrednio ze sobą, a z szeregiem innych jezior, rzek i kanałów.
18. To sprawia, że Mazury są prawdziwym rajem dla miłośników spływów i miejscem, gdzie można spędzić naprawdę aktywne wakacje.
19. Kiedy pojedziecie na Mazury, choćby tylko po to, by posiedzieć nad wodą i raczyć się kiełbaskami z grilla, nie zdziwcie się na widok kolumny kajaków albo łodzi, która pojawi się na jeziorze jakby znikąd i w krótkim czasie rozpłynie się w powietrzu.

20. Najdłuższe trasy spływów mają nawet po 200 kilometrów długości, jest więc spora szansa, że tych samych ludzi dwa razy nie zobaczycie...

ENGLISH

1. Masuria

2. It's called "The Land of Thousand Lakes," although in fact there are more than twice as many lakes there. It's the coldest part of the country, and yet it's hard to find a Pole who wouldn't happily go there for vacation. What is this talk about? Naturally, about Masuria.

3. The landscape, created thousands of years ago by a glacier, could serve as a textbook illustration of the word "picturesque." Hills and valleys covered with woods and above all else numerous lakes and rivers have won the fondness of Poles many years ago and made it so that tourism in this area flourishes all year round. You can without a sweat find a guesthouse and often a resort of summer houses to rent near even the smallest lake.

4. However, business is the busiest during the summer after all, when the weather supports lying on the beach and sailing. You probably think, how do people sail on those little lakes? But you'll be on the other side before you even realize it! True, most Polish lakes are rather small, but it's Masuria where you can find some of quite a good size. The two biggest ones, Śniardwy and Mamry, can pride themselves on waves not much inferior to those of the sea, with winds reaching as much as twelve on the Beaufort scale!

5. Still, it's not the waves that make the area of great lakes so popular. The secret of their success is the fact that, with a canoe and a little persistence, one can get from one to the other. Maybe it doesn't sound impressive when you're reading this text, but please, look at the map of Poland... Exactly! Śniardwy and Mamry are surely connected, but not directly to one another and instead connect to a number of other lakes, rivers, and canals. This makes Masuria a real paradise for fans of water rallies and a place where you can spend some active holidays. When you go to Masuria, even just to sit near water and eat grilled sausages, don't be surprised at the sight of a column of canoes or boats that appears on the lake seemingly out of nowhere and shortly disappears into thin air. The longest rallies can be even two hundred kilometers long, so there's a big chance you won't see the same people twice...

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
dwukrotnie	"twice"	adverb	
raczyć się	"to eat (something delicious, with great pleasure)"	verb	
samozaparcie	"persistence"	noun	neuter
dysponować	"to have at hand"	verb	
pokaźny	"of considerable size, quite"	adjective	masculine
żeglować	"to sail"	verb	
zaskarbić sobie	"to earn, to get (an opinion or feeling)"	verb	
przede wszystkim	"above all, before anything else"	expression	
podręcznikowy	"textbook-like, basic"	adjective	masculine
trasa	"route"	noun	feminine

SAMPLE SENTENCES

Zawiodłeś mnie dwukrotnie, trzeciej szansy nie dostaniesz. "You've disappointed me twice; you won't get a third chance."	Ty się raczysz kawiorem, a ja nie mam co jeść! "You're eating caviar, and I have nothing to eat!"
Chciałem być pianistą, ale zabrakło mi samozaparcia. "I wanted to become a pianist, but I lacked persistence."	Nie dysponuję płatnym mordercą, więc może byście się pogodzili? "I don't have an assassin at hand, so maybe you guys could just make up?"
Pokaźny worek, bawisz się w Świętego Mikołaja? "That's quite a bag; are you playing Santa Claus?"	Ja lubię żeglować, ale mój brat woli nurkowanie. "I like sailing, but my brother prefers diving."
Dopiero tu przyjechała, a już zaskarbiła sobie wdzięczność sąsiadów. "She's only come here recently, and she's already earned the gratitude of the neighbors."	Przede wszystkim musimy znaleźć tego wampira. "Above all, we need to find that vampire."
Ten facet to podręcznikowy przykład kogoś, z kim nie powinnaś się zadawać! This guy is a textbook example of someone you shouldn't have contact with!"	Czy na tej trasie będzie jakaś restauracja, czy mamy wziąć kanapki? "Will there be a restaurant on this route, or should we take sandwiches?"

CULTURAL INSIGHT

Szlakiem mazurskich legend

"Szlakiem mazurskich legend" - to nazwa około stukilometrowej trasy rowerowej, której poszczególne przystanki stanowią miejsca związane z mazurskimi legendami i podaniami ludowymi. Podążając za oznaczonymi zielonym kolorem tabliczkami z napisem „legendy" można po kolei odwiedzić aż 27 takich miejsc. W każdym z nich przeczytamy krótkie streszczenie legendy, w wielu zobaczymy także współcześnie wykonane, ale nawiązujące do ludowych tradycji wielkie drewniane rzeźby. Najstarsze opowieści pochodzą aż z pogańskiego średniowiecza, znajdziemy w nich wzmianki o świętych gajach i składaniu ofiar, najmłodsze mają nie więcej niż kilkadziesiąt lat, ale wszystkie są równie żywe w wyobraźni mieszkańców wsi, z których pochodzą. Popytajcie starszych ludzi, a na pewno opowiedzą wam je ze szczegółami...

On the Route of Masurian Legends

"On the route of Masurian legends" is the name of about a hundred-kilometer-long biking route, individual stops of which are the places connected with Masurian legends and folk stories. If you follow the signboards with the word "legends" marked with the color green, you can visit twenty-seven such places in turn. At each you can read a short summary of the legend, and in many you can also see great wooden carving that were created in the present day, yet they correspond with folk traditions. The oldest stories date back to the pagan Middle Ages and you can find mention of Sacred Woods or giving offerings in them. The most recent are no more than several dozen years old, but they all are equally alive in the imagination of the inhabitants of the villages they come from. Ask older people, and they will surely tell the legends to you with all the details...

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #9 Top Ten Polish Cities and Regions: Silesia and Wroclaw

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Grammar
5 Cultural Insight

9

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Śląsk i Wrocław

2. Śląsk jest specyficznym regionem Polski, zupełnie niepodobnym do innych miejsc w kraju. Posiada największe w kraju złoża bogactw naturalnych, dlatego od zawsze był jedną z najlepiej rozwiniętych przemysłowo części kraju. Fabryki, kopalnie i huty – znakomita większość tego typu przedsiębiorstw w Polsce znajduje się na górnym Śląsku. Jeśli szukacie wypoczynku w leśnym zaciszu, chcecie pospacerować w górach, czy poleniuchować nad wodą, pojedźcie raczej gdzieś indziej. Z drugiej strony, jeżeli interesuje was historia i urbanistyka, Śląsk może mieć Wam wiele do zaoferowania.

3. W miastach na Śląsku można zaobserwować, czesto nieobecne lub szczątkowe w innych częściach kraju, świetnie zachowane osiedla robotnicze z XIX wieku. Miejsca takie jak Łódź i Katowice mogą na pierwszy rzut oka robić wrażenie trochę przytłaczających, ale mają niepowtarzalny, post-industrialny klimat.

4. Ślązacy mają duże poczucie odrębności w stosunku do reszty kraju, bardzo dbają o zachowanie swojego dialektu i kultury. Ze względu na swoje naturalne bogactwo Śląsk zawsze był uważany za cenny i niemal po każdej wojnie (a było ich wiele w tej oklicy) kończył we władaniu innego państwa – Polski, Niemiec, Czech, a nawet Węgier. Taka zmienna sytuacja polityczna sprawiła, że szczególnie starsi mieszkańcy tej krainy niekiedy mówią o sobie raczej „Ślązak" niż „Polak".

5. Wyjątkowym miejscem na Śląsku jest Wrocław. To jedno z najstarszych miast w Polsce, jego historia sięga czasów pogańskich. Jest historyczną stolicą Śląska, przez stulecia był siedzibą miejscowych książąt i znaleźć tu można zabytki z niemal każdej epoki. Gotyckie kościoły, barokowe budynki uniwersyteckie, neogotycki dworzec kolejowy, czy hala sportowa z początków ubiegłego stulecia to tylko niektóre z nich. Wrocław jest największym w Polsce i jednym z największych w Europie skupisk kamienic z XIX i początków XX wieku. Jest ich tam ponad osiem tysięcy, także naprawdę jest co oglądać!

ENGLISH

CONT'D OVER

1. Silesia and Wrocław

2. Silesia is specific region in Poland, completely different from other places in the country. It possesses the biggest deposit of natural resources; therefore, it has always been one of the best industrially developed parts of the country. Factories, mines, and steelworks—the great majority of enterprises of this kind in Poland are located in Upper Silesia. If you're looking for a rest in the forest's silence or you want to go for a walk in the mountains or laze around near some water, you should instead go somewhere else. On the other hand, if you're interested in history and town planning, Silesia may have a lot to offer to you.

3. In Silesia's towns one can observe perfectly maintained worker's housing estates from the nineteenth century, which is often absent or residual in other parts of the country. Places such as Łódź or Katowice may at first look seem a bit overwhelming, but they have a unique, post-industrial feeling.

4. Silesians have a great sense of autonomy in relation to the rest of the country; they care a lot about preserving their dialect and culture. Because of its natural riches, Silesia has always been considered precious, and after almost every war (and there were many in this area) it would end up ruled by a different country—Poland, Germany, Czechoslovakia, or even Hungary. This unstable political situation resulted in locals, especially older ones, sometimes referring to themselves as "Silesians" rather than "Polish."

5. A special place in Silesia is Wrocław. It's one of the oldest cities in Poland; its history reaches pagan times. It is the historic capital of Silesia. For centuries it has been the abode of local princes, and you can find relics of almost any historical period here. Gothic churches, baroque university buildings, a neogothic railway station, and a sport hall from the beginning of last century are only some of them. Wrocław has the biggest concentration of tenement houses from the nineteenth and the beginning of the twentieth centuries in Poland and one of the biggest in Europe. There's more than two thousand of them there, so there's really a lot to see!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
złoże	"deposit (of natural resources)"	noun	neuter
dworzec kolejowy	"railway station"	phrase	masculine
epoka	"historical period"	noun	feminine
zmienny	"unstable, changeable"	adjective	masculine
odrębność	autonomy	noun	feminine
przytłaczający	"overwhelming"	adjective	masculine
nieobecny	absent	adjective	masculine
przedsiębiorstwo	"enterprise, company"	noun	neuter
przemysłowy	"industrial"	adjective	masculine
hala	hall	noun	feminine

SAMPLE SENTENCES

Gdzie na świecie są największe złoża srebra? "Where in the world is the biggest deposit of silver?"	**Spotkajmy się jutro na dworcu kolejowym.** "Let's meet tomorrow at the railway station."
Barok był epoką nadmiaru. "The Baroque was a historical period of excess."	**Moja mama miewa zmienne nastroje.** "My mum tends to have changeable moods."

"Odrębność za wszelką cenę!" to niebezpieczne motto. "Autonomy at any price!" is a dangerous motto."	**Ten obraz jest tak ogromny, że aż przytłaczający.** "This picture is so big, it's overwhelming."
Pan Kowalski był nieobecny na zebraniu. "Mr. Kowalski was absent during the conference."	**Wielkie przedsiębiorstwa często nie liczą się z pojedynczym pracownikiem.** "Big enterprises often don't care about a single worker."
Przemysłowe miasta zwykle są zanieczyszczone. "Industrial cities are usually polluted."	**W przyszłym roku wybudują tu nową halę koncertową.** They will build a new concert hall here next year.

GRAMMAR

Learn Polish with PolishPod101.com! As you walk through the streets of the Polish city of Wrocław, you see a strange figure moving in the dark. You ask your friend in Polish, "Did you see that?" Your friend replies in Polish, "See what?" You respond in Polish, "Someone was just right over there." Though you point at where you just saw the figure, there's now nothing there at all. Your friend tells you in Polish, "Maybe it was an animal." You say in Polish, "Could be." Just then, you spy the person again, tug on your friend's sleeve, and hiss in Polish, "There he is again. He's following us!" Your friend looks and laughs and tells you in Polish, "No, he's definitely not following us. Watch what he does for a second." You watch for a moment and then you see what he's up to. You tell your friend in Polish,"That's pretty cool!"
Learning Polish with PolishPod101.com is the most fun and effective way to learn Polish! This Polish Audio Blog lesson will explain what this resident of the Polish town of Wrocław is doing. We'll also tell you about the fiercely independent Polish region of Silesia and about its historic capital. Visit us at PolishPod101.com where you will find Polish Lesson notes (remember, this lesson is spoken entirely in Polish!) as well as many more fantastic Polish lessons and learning resources! Leave us a message while you are there!

CULTURAL INSIGHT

Pan Latarnik

W najstarszej części Wrocławia, czyli na wyspie Ostrów Tumski, ulice do dziś oświetlone są gazowymi latarniami. Takie latarnie nadają wyspie niepowtarzalny klimat, ale są też dosyć kłopotliwe. Jest ich dziewięćdziesiąt i, żeby działały poprawnie, każdą z nich trzeba zapalić oddzielnie. Z tego powodu, codziennie o zmierzchu i nad ranem na wyspie pojawia się nietypowa postać - ubrany w czarną pelerynę i melonik rodem z bajek Andersena i uzbrojony w długą tyczkę - Pan Latarnik wyrusza w półtoragodzinny obchód, by zapalić lub zgasić wszystkie latarnie. Pan Latarnik jest oczywiście wielką atrakcją turystyczną, ale też jednocześnie miejscowym czarodziejem. Plotka głosi, że dobre słowo Pana Latarnika przynosi szczęście na egzaminach!

Mr. Lightkeeper

In the oldest part of Wrocław, on Ostrów Tumski Island, the streets are still lit with gas street lamps. Such street lamps give an inimitable color to the island, but they are also quite troublesome. There are ninety of them, and so that they would work properly, each one has to be lit separately. For this reason, every day at dusk and dawn an interesting character appears on the island. Dressed in black cape and a bowler hat straight from Andersen's fairy tales and armed with a long stick, Mr. Lightkeeper goes on his hour and a half long round of lighting or turning off all the street lamps. Mr. Lightkeeper is naturally a great tourist attraction, but at the same time he's a local wizard. The gossip says that a good word from him gives you luck on your exams!

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #10 Top Ten Polish Cities and Regions: the Polish Mountains

CONTENTS

2 Polish
3 English
4 Vocabulary
5 Sample Sentences
6 Cultural Insight

10

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Góry

2. Pewien polski profesor powiedział kiedyś w czasie wykładu, że każdy szanujący się kraj w Europie ma góry na północy, gdzie jest zimno i morze na południu, gdzie jest ciepło, ale w Polsce oczywiście musi być odwrotnie. To był naturalnie tylko dowcip, ale trzeba przyznać, że w polskich górach sezon narciarski nie trwa długo. Wybierając się do Polski na narty trzeba więc bardzo uważnie obserwować prognozy pogody, bo wiecznych lodów nie ma. Na szczęście są i plusy ciepłych gór – Polska świetnie się nadaje i do wspinaczki i do pieszych wycieczek dla mniej zaawansowanych.

3. Cała południowa granica kraju opiera się o dwa duże łańcuchy górskie – Karpaty i Sudety. Góry nie są tak wysokie jak Alpy, czy Góry Betyckie, ale stosunkowo duża różnica wysokości między podnóżem a szczytami sprawia, że robią spore wrażenie na obserwatorze. Istnieje osiem parków narodowych (dwa w Sudetach i aż sześć w Karpatach), a także wiele parków krajobrazowych, w których możecie do woli napawać się pięknymi widokami. Uważajcie tylko na niedźwiedzie!

CONT'D OVER

4. Jest w Polsce kilka miejscowości niezmiennie kojarzonych z turystyką górską, na przykład Zakopane i Szklarska Poręba. Zakopane jest jednym z najbardziej reprezentacyjnych górskich miasteczek, w tej chwili niemal całkowicie nastawionych na obsługę turystów, również tych zagranicznych. W Zakopanem możecie być pewni, że nie zabraknie w okolicy kogoś, kto mówi po angielsku, a gospodarze, przyzwyczajeni do gości z innych krajów, bez kłopotu wskażą miejsca i rozrywki atrakcyjne dla obcokrajowców. Spotkacie tam górali w tradycyjnych strojach, mówiących specyficznym językiem, który nawet rodowici Polacy nie zawsze rozumieją. Spróbujecie koziego sera – oscypka, a prędzej czy później ktoś pewnie będzie próbował sprzedać wam na pamiątkę ciupagę – małą góralską siekierkę. Z drugiej strony, lepiej obeznanym z polską kulturą i językiem gościom Zakopane może się wydać nieco sztuczne, zatłoczone i… drogie. Takim trochę bardziej „spolonizowanym" turystom bardziej się pewnie spodoba w Szklarskiej Porębie, gdzie bywa więcej Polaków, więc i rozrywki są nieco mniej sztampowe. Wśród ciekawych propozycji jest na przykład organizowana każdego lata wyprawa po prawdziwy skarb, w której każdy, kto czuje się dość sprytny, może wziąć udział!

ENGLISH

1. Mountains

2. Some Polish professor said once, during his lecture, that every self-respecting country in Europe has mountains in the north, where it's cold, and sea in the south, where it's warm, but in Poland, of course, it has to be the other way around. This, naturally, was just a joke, but one must admit the skiing season in Polish mountains doesn't last long. When planning to go to Poland to ski, you must watch weather forecasts very closely, as there is no eternal ice. Luckily, there are plus sides of warm mountains too—Poland is very well suited both for climbing and hiking for the less advanced.

CONT'D OVER

3. The whole southern border of the country leans on two big mountain chains—the Carpathian Mountains and the Sudeten. The mountains aren't as high as the Alps or the Baetic Cordillera, but the relatively big difference of height between the feet and the peaks makes them leave the observer with quite an impression. There are eight national parks (two in the Sudeten and as many as six in the Carpathians) and many landscape parks, in which you can delight in beautiful sights to your heart's content. Just watch out for bears!

4. There are several towns in Poland permanently associated with mountain tourism—for example, Zakopane and Szklarska Poręba. Zakopane is one of the most representative mountain towns and these days is almost fully focused on serving tourists, foreigners included. In Zakopane you can be sure there will be no shortage of English-speaking people around, and the hosts, used to guests from other countries, will easily show you places and entertainments attractive to foreigners. You'll meet mountain people in traditional clothes there who speak a specific language even native Poles do not always understand. You'll try "goat cheese," "oscypek," and sooner or later someone will try to sell you a "ciupaga" as a souvenir, which is "a little mountain axe." On the other side, the guests who know Polish culture and language better may find Zakopane a bit artificial, crowded, and…expensive. Those who are a bit more "Polonized" tourists will probably like it better in Szklarska Poręba, where more Polish people come, and so the attractions are a little less typical. For example, among interesting offers there is a quest for a real treasure organized each summer in which anyone who feels clever enough can take part!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
wykład	"lecture"	noun	masculine
skarb	"treasure"	noun	masculine
sztampowy	"typical, trite"	adjective	masculine
góral	mountain dweller, highlander	noun	masculine

przyzwyczajony	"used to"	adjective	masculine
podnóże	"foot of the mountain"	noun	neuter
opierać się	"to lean"	verb	
prognoza pogody	"weather forecast"	phrase	feminine
odwrotnie	"the other way around"	adverb	
brać udział	"attend, take part, participate"	verb	

SAMPLE SENTENCES

Wykłady tego profesora są bardzo ciekawe, ale egzamin jest trudny! "This professor's lectures are very interesting, but the exam is difficult!"	**W dzieciństwie często bawiliśmy się w poszukiwaczy skarbów.** "In our childhood days, we often used to play treasure hunters."
Myślałam, że ten film będzie ciekawy, a okazał się sztampowy. "I thought this movie would be interesting, but it turned out to be trite."	**Górale do dziś zachowali swoją gwarę.** Highlanders have kept their dialect to this day.
Jestem przyzwyczajona do wczesnego wstawania. "I'm used to getting up early."	**U podnóża góry było miasto, a na szczycie zamek.** "There was a town at the foot of the mountain and a castle at the top."
Nie opieraj się o płot, jest świeżo malowany! "Don't lean on the fence: it's freshly painted."	**Sprawdź prognozę pogody przed wyjazdem w góry.** "Check the weather forecast before you go to the mountains."

Założyłeś koszulę odwrotnie! "You put your shirt on the other way around!"	**Czy turyści zagraniczni mogą wziąć udział w konkursie miejskim?** "Can foreign tourists take part in the town's contest?"

CULTURAL INSIGHT

Minerały

Coroczna wyprawa po skarb w Szklarskiej Porębie oczywiście jest przede wszystkim atrakcją turystyczną, ale nie wzięła się z nikąd. Karkonosze i Góry Izerskie, bo tak nazywają się góry w tej okolicy, są niezwykle bogate w minerały i kamienie półszlachetne. Kwarc, czy agat można przy odrobinie szczęścia po prostu znaleźć na ziemi, albo na dnie jakiegoś górskiego strumyka. To dlatego już w średniowieczu w tej okolicy mieszkało wielu znawców i poszukiwaczy kamieni. Dzisiaj w Szklarskiej Porębie mieści się siedziba Sudeckiego Bractwa Walońskiego. To oni organizują „Wyprawę po Złotego Auruna" i wiele innych wydarzeń, wszystko po to, byśmy nie zapomnieli o tajemniczym pięknie minerałów...

The Polish Quest for *Minerały*

The yearly treasure quest in Szklarska Poręba is naturally a tourist attraction above all, but it didn't come out of nowhere. The Karkonosze and the Izerskie Mountains, as that's what the mountains in this area are named, are especially rich in minerals and semi-precious stones. With a bit of luck you can simply find quartz or agate stones laying on the ground or at the bottom of some mountain stream. That's why even in the Middle Ages this area was populated with many experts and stone diggers. Today, in Szklarska Poręba, the *Sudeckie Bractwo Walońskie* ("Sudetan Fraternity of Stone Seekers") is located. They organize "The Quest for the Golden Aurun" and many other events, all that so that we won't forget the mysterious beauty of the minerals.

PolishPod101.com

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #11 Top Ten Polish Events: The Great Finale

CONTENTS

2 Polish
3 English
5 Vocabulary
5 Sample Sentences
6 Cultural Insight

11

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Wielki Finał

2. Jest niedziela w pierwszej połowie stycznia, w całej Polsce śnieg i mróz. Może nawet pada? Tymczasem ulice miasta, w którym się zatrzymałeś, tętnią życiem, pod twoim oknem przebiegają właśnie dziwaczni maratończycy (strasznie ich dużo, biegną powoli i chyba widziałeś jakąś babcię), a gdzieś z oddali słychać dudnienie gitary basowej – mieszkańcy miasta najwyraźniej urządzają sobie festiwal pod gołym niebem. „Wszyscy z tego zimna oszaleli…" myślisz, siadając z gorącą kawą przed telewizorem. Ale w telewizji co chwilę przerywają program, żeby pokazać jakiegoś narwanego faceta w okularach i harcerzy z kolorowymi puszkami. Co się dzieje?!

3. To Wielki Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, a „narwany facet" z telewizji nazywa się Jurek Owsiak. Dobrze zapamiętaj tę nazwę i nazwisko, jeśli chcesz się liczyć wśród polskich znajomych!

CONT'D OVER

4. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy to organizacja charytatywna, która, wbrew swojej nazwie działa przez cały rok, ale najbardziej znana jest właśnie ze względu na Wielki Finał. Wielki Finał to całodniowa akcja zbierania pieniędzy, najczęściej na bardzo drogi sprzęt medyczny. W szczególności fundacja skupia się na pomocy dzieciom, ale angażuje się także w szeroko pojętą promocję zdrowia. Oprócz koncertów w całym kraju organizowane są happeningi i różne pokazy. W czasie Finału, większość artystów gra na ulicach zupełnie za darmo, a młodzież z kolorowymi puszkami to nie harcerze, tylko wolontariusze, którzy w zamian za datek przyklejają na Twoim płaszczu charakterystyczną naklejkę w kształcie czerwonego serduszka. To symboliczne podziękowanie, a jednocześnie znak, że spełniłeś już swój obywatelski obowiązek i kolejne grupy wolontariuszy nie powinny Cię niepokoić. Nie ma co prawda presji, by zagraniczni turyści również wspomagali Orkiestrę, ale trzeba przygotować się na to, że wolontariusze, których jest zwykle łącznie około 120 tysięcy, będą zaczepiać co kilka kroków. Oczywiście jeśli sam pierwszy do nich nie podejdziesz… Nawet najbardziej oszczędni Polacy tego dnia pozwalają sobie na gest i im później, tym trudniej będzie znaleźć osobę z tylko jednym serduszkiem na ubraniu! Polskie dzieciaki jeszcze przez co najmniej tydzień będą się dumnie obnosić z naklejkami i chwalić, kto ma ich najwięcej.

5. Najsłynniejszym hasłem Wielkiej Orkiestry jest „Gramy do końca świata… i o jeden dzień dłużej!”. Jednego dnia w roku cały kraj zapomina o podejrzliwości i wrzuca ogromne sumy do puszek, obnoszonych po miastach przez przypadkowe grupy nastolatków, które z kolei bardzo sumiennie rozliczają się z zebranych pieniędzy w sztabach Orkiestry. To niesamowity fenomen społeczny, który, jakimś cudem, powtarza się od lat. Wyłącz telewizor, ubierz się ciepło i wyjdź z domu, najlepiej około dwudziestej…

ENGLISH

1. The Great Finale

CONT'D OVER

2. It’s Sunday in the first half of January, there’s snow and frost in the whole of Poland. Maybe it’s even raining or snowing? Yet the street of the town you’ve stopped in are bustling with life, odd marathon runners are just passing under your window (there’s so many of them, they run slowly, and you think you’ve seen a granny), and somewhere in the distance you can hear the rumbling of a bass guitar – the citizens are apparently having an open air festival. „They all must have gone crazy from the cold” you think, sitting in front of the TV with some hot coffee. However, the TV program is being interrupted time after time, just to show some hot-headed guy in glasses, and scouts with colorful cans. What’s going on?!

3. It’s The Great Final of The Great Orchestra of Christmas Charity, and the „hot-headed” guy is Jurek Owsiak. Remember this event name and this last name, if you want to be reckoned with among your Polish friends!

4. The Great Orchestra of Christmas Charity is a charity organization that, in spite of its name, is active the whole year long, but they are the best known precisely for the Great Final. Great Final is a whole-day-long campaign to raise money, most often for very expensive medical equipment. In particular, the foundation focuses on helping children, but it also engages in widely understood health promotion. Apart from the concerts, there are happenings and various shows being organized in the whole country. During the Final, most of the artists play on the street completely for free, and young people with colorful cans are not scouts, but volunteers, who in exchange for your contribution will put a characteristic red, heart-shaped sticker on your coat. It’s a token of gratitude, and at the same time a mark saying, that you’ve already fulfilled your citizen duty, and other groups of volunteers shouldn’t bother you anymore. There is no pressure for foreign tourists to also help the Orchestra, but you need to be prepared that the volunteers, of whom there’s usually around 120 thousands altogether, will accost you every several steps. Naturally, unless you come up to them yourself first… Even the most thrifty Polish let themselves be generous on that day, and the later it gets, the harder it will be to find a person with only one heart on their clothes! For at least a week Polish kids will proudly wear the stickers and brag about who has the most of them.

CONT'D OVER

5. The best known slogan of the Orchestra is „We’re gonna play until the end of the world… and one day longer!” for this one day the whole country forgets the distrust, and throws great amounts of money to some cans, carried around towns by random groups of teenagers, who in turn very carefully report the collected money in Orchestra’s headquarters. It’s an unbelievable social phenomenon that, miraculously, repeats itself for years. Turn off the TV, put on warm clothes and get out of the house, best around 8 pm…

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
liczyć się	"to be reckoned with:"	verb	
niepokoić	"to disturb, to bother"	verb	
angażować się	"to engage oneself"	verb	
sprzęt	"equipment"	noun	masculine
akcja	"campaign, action"	noun	feminine
narwany	"hot-headed, weird"	adjective	masculine
padać	"to fall (of atmospheric precipitation)"	verb	
mróz	"temperature below zero, frost"	noun	masculine
dziwaczny	"odd"	adjective	masculine
(mieć) gest	"be generous"	idiom	

SAMPLE SENTENCES

Ten człowiek liczy się w towarzystwie. "This man is being reckoned with in society."	**Nie będziemy państwa niepokoić po dwudziestej drugiej.** "We will not disturb you after ten o'clock P.M., sir."
Studenci często angażują się w tyle kółek zainteresowań, że nie mają już czasu na naukę. "Students often engage themselves in so many extracurricular activities that they have no more time left to study."	**Mój nastoletni kuzyn wydał wszystkie oszczędności na profesjonalny sprzęt do wspinaczki.** "My teenage cousin spent all his savings on professional climbing equipment."
Akcja aktywizowania ludności wiejskiej. "The campaign to activate the countryside population."	**Jakiś narwany facet maluje kwiatki na środku skrzyżowania.** "Some weird guy is painting flowers in the middle of the intersection."
Wczoraj padał deszcz, dzisiaj pada śnieg, a jutro może spadnie grad. "Yesterday it was raining, today it's snowing, and tomorrow it may be hailing."	**Nie lubię, kiedy pada deszcz.** "I don't like it when it rains."
Dzisiaj jest mróz, ale przynajmniej nie jest mokro. "Today it's below zero, but at least it's not that wet."	**Nie lubię brata mojej przyjaciółki, jest trochę dziwaczny.** "I don't like my close friend's brother; he's kind of odd."

On zawsze miał gest, jak już stawiał, to wszystkim.

"He had always been generous; if he paid, he would pay for everyone."

CULTURAL INSIGHT

Światełko do nieba

Świeczka, zapalniczka, czy choćby zapałka – nie ważne jak malutkie, o dwudziestej wysyłamy światełko do nieba. W miastach na pewno będą pokazy fajerwerków i laserów, ale nawet tam, gdzie ich nie ma, ludzie uniosą nad głowy świeczki, zapalniczki, a nawet telefony komórkowe. To punkt kulminacyjny największego polskiego „pospolitego ruszenia" naszych czasów, więc absolutnie wszyscy wezmą w nim udział. Nawet jeśli nie wrzuciliście drobnych do puszki, nie byliście na koncertach i przez cały dzień oglądaliście filmy na DVD… o dwudziestej otwórzcie okno i postawcie w nim świeczkę. To dla nas wiele znaczy!

The Light to the Sky

A candle, a lighter, or just a match—it doesn't matter how small, at 8 P.M. we send the light to the sky. In cities there will be fireworks and laser light shows for sure, but even where there's none of it, people will raise candles, lighters, or even mobile phones above their heads. It's a culminating point of the biggest polish "general levy" of our times, so absolutely everyone is taking part in it. Even if you didn't drop any change in the can, didn't go to the concerts and kept watching movies on DVD for the whole day...at 8 P.M. open the window and put a candle in there. It means a lot to us!

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #12 Top Ten Polish Events - The First Day of Spring

CONTENTS

2 Polish
2 English
4 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

12

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Pierwszy dzień wiosny

2. Nie wszyscy Polacy pamiętają, kiedy zaczyna się kalendarzowe lato, jesień i zima. Jednak datę wiosennej równonocy znają wszyscy, mali i duzi. Nie bez powodu – 21 marca to w Polsce tak zwany „Dzień Wagarowicza". Nie wiadomo, skąd dokładnie wzięła się ta tradycja, ale nic nie wskazuje na to, by był to kaprys jednego, czy dwóch pokoleń; zwyczaj „świętowania" przez młodzież pierwszego dnia wiosny wszędzie poza szkołą znają nawet najstarsi Polacy. Oficjalnie nauczyciele starają się walczyć z „Dniem Wagarowicza", co roku stukając palcem w kalendarz i powtarzając, że 21 to nie żadne święto i nieobecności będą karane. W niektórych szkołach w ramach kompromisu organizuje się wyjścia do parku, dzień sportu, czy inne atrakcje, dzięki którym nie ma normalnych lekcji i tradycji staje się zadość pod czujnym okiem nauczycieli. Jednak spora część uczniów hołduje klasycznemu świętowaniu, bo w końcu Dzień Wagarowicza w szkole, to żaden Dzień Wagarowicza. Nauczyciele zresztą, wbrew temu, co zapowiadają przez cały poprzedni tydzień, trochę przymykają oko na nieobecności i nawet jeśli szkoła nie planuje żadnych dodatkowych zajęć, nikt nie prowadzi zajęć zbyt poważnie.

3. Dzień Wagarowicza niestety nie dotyczy dorosłych. 21 marca nie jest dniem wolnym i, jeśli akurat nie przypada w sobotę lub niedzielę, wszyscy dorośli Polacy idą do pracy, tak jak co dzień. Pomyśleliście właśnie, że to podłe i niesprawiedliwe? Większość Polaków w głębi serca myśli tak samo jak wy, ale głośno się nie przyznają, bo w końcu dorosłym nie wypada… Na osłodę ciężkiego losu odpowiedzialnego członka społeczeństwa pozostaje świadomość, że nareszcie przyszła wiosna i możliwość świętowania po godzinach pracy. Z drugiej strony, jeżeli zatrudniasz Polaków w swojej firmie i masz możliwość wprowadzenia trochę luźniejszego planu zajęć, skorzystaj z okazji! Biorąc pod uwagę, że młodsi członkowie twojej załogi i tak spędzą pół dnia wspominając wiosenne eskapady z czasów studenckich i tęsknie gapiąc się za okno, prawodpodobnie nie stracisz na tym wiele, a zyskasz sympatię pracowników. Pierwszy dzień wiosny to dla nas takie niby-święto, zaznaczone tylko w niektórych kalendarzach i obchodzone tylko przez tych, którzy mają na to czas i ochotę. Spróbuj być jednym z nich!

ENGLISH

CONT'D OVER

1. The First Day of Spring

2. Not all Polish remember when calendar summer, autumn, and winter start. But the date of the spring equinox is known to all, small and big. It is so not without a reason—March twenty-first is in Poland the so-called "Truant's Day." It's not clear exactly where this tradition emerged from, but nothing points to it being just one or two generations' fancy; the custom of youths "celebrating" the first day of Spring anywhere but school is known even to the oldest Polish.

3. Officially, teachers try to fight "Truant's Day," pointing at the calendar year after year and repeatedly saying that the twenty-first is not a holiday of any kind and that absence will be punished. Some schools, as a means of compromise, organize outings at parks, a sport's day, or other attractions, thanks to which there are no regular classes and the tradition is being fulfilled under the watchful eye of the teachers. However, a big part of students prefers the classic way of celebrating because, after all, a Truant's Day at school is no Truant's Day at all. ;) Besides, in spite of what they say the whole preceding week, teachers turn a bit of a blind eye to the absences, and even if the school doesn't plan any extracurricular activities, no one conducts very serious lessons.

4. Unfortunately, Truant's Day doesn't apply to the adults. March twenty-first isn't a holiday and, unless it happens to fall on Saturday or Sunday, all adult Polish people go to work, just like any other day. Have you just thought it was cruel and unfair? Most of the Polish think the same in the depth of their hearts, but they won't admit it out loud; after all, it doesn't befit adults… To add a little sweetness to the hard lot of a responsible society member, there's knowing that the spring has finally come and the possibility to celebrate after working hours.

CONT'D OVER

5. On the other hand, if you hire Polish in your company and have a possibility to execute a little less tense schedule, use the opportunity! Considering that the younger members of your crew will spend half a day remembering the spring escapades back from their university days and longingly gaping out of the window anyway, you probably won't lose much doing so, and you can earn the liking of your workers. The first day of spring is for us a quasi-holiday, marked only in some calendars and observed only by those who have time and are willing to do so. Try to be one of them!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
kaprys	fancy, whim	noun	masculine
wypadać	"to befit, is done to..."	verb	
dotyczyć	"to apply"	verb	
hołdować	to believe in, to support	verb	
czujny	"watchful"	adjective	masculine
stawać się zadość	"to be fulfilled"	idiom	
żaden	"none of"	pronoun	
walczyć	"to fight"	verb	
młodzież	"youngsters"	noun	neuter
los	"lot"	noun	masculine

SAMPLE SENTENCES

Jadę do Krakowa, bo taki mam dzisiaj kaprys i już! I'm going to Cracow because that's my fancy for today, and that's it!	**Nie wypada, żeby mężczyzna w twoim wieku biegał po ulicy w stroju klauna.** "It doesn't befit a man your age to run on the street in a clown's costume."
Zakaz wjazdu nie dotyczy samochodów dostawczych. "'No entry' doesn't apply to delivery trucks."	**Jego babcia hołduje bardzo konserwatywnym przekonaniom.** His grandmother possesses very conservative views.
Żołnierz musi być zawsze czujny. "A soldier has to always be watchful."	**Sprawiedliwości stało się zadość.** "Justice has been fulfilled."
Przymierzyłam chyba z dziesięć swetrów i żaden nie pasował. "I tried on about ten sweaters, and none of them fit me."	**Na tym okrutnym świecie trzeba umieć walczyć o swoje.** "In this cruel world, you need to know how to fight for your sake."
Ach, ta dzisiejsza młodzież! "Oh, the youngsters these days!"	**Ciągle się skarżysz na swój ciężki los, może spróbowałbyś coś zmienić?** "You're always complaining about your hard lot; maybe you should try to change something?"

CULTURAL INSIGHT

Topienie Marzanny

Coraz trudniej go zaobserwować, ale istnieje starodawny polski zwyczaj „wyganiania" zimy i witania wiosny. Robiło się ze słomy kukłę młodej dziewczyny, ubierało się ją w płócienny strój i przystrajało koralami i wstążkami, a potem dzieci obnosiły ją od domu do domu, po

drodze podtapiając w każdej wodzie, czy to była studnia, czy kałuża. Na koniec kukłę podpalano i wrzucano do rzeki, żeby ostatecznie pozbyć się zimy. Ta kukła jest symbolicznym przedstawieniem pogańskiej bogini zimy i śmierci, która nazywa się Marzanna. W dawnych czasach traktowano obrządek palenia i topienia Marzanny bardzo poważnie, dzisiaj to raczej zabawa albo… pretekst, żeby nie iść do szkoły!

Sinking of Marzanna

It's getting harder and harder to see, but there is an old polish tradition of "expelling" winter and welcoming spring. In the past, there has been a dummy of a young girl made from straw, dressed in linen clothes, and decorated with beads and lace, and later children were carrying her around from one house to another, sinking the dummy in every water container on their way, be it a well or a puddle. In the end, the dummy was set on fire and thrown into a river in order to ultimately get rid of the winter. This dummy is a symbolic representation of a pagan goddess of winter and death: her name is Marzanna. In the old times, the ritual of burning and sinking Marzanna was taken very seriously; nowadays it's done for fun or…as an excuse not to go to school!

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #13 Top Ten Polish Events - Easter

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

#13

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Wielkanoc

2. W kraju takim jak Polska, gdzie ponad 95% społeczeństwa było ochrzczone w obrządku katolickim, duże i ważne chrześcijańskie święta są jednocześnie świętami państwowymi. Wielkanoc nie jest tu żadnym wyjątkiem i zarówno sama Niedziela Wielkanocna, jak i następujący po niej poniedziałek, są dniami wolnymi od pracy.

3. Ponieważ Wielkanoc przypada najpóźniej w miesiąc po pierwszym dniu wiosny, wiele ciekawych, starych, ludowych zwyczajów związanych z powitaniem wiosny przetrwało do dziś jako część obchodów święta Wielkanocy. Niektóre znane są w całej Polsce i sąsiednich krajach słowiańskich, inne obejmują niewielkie obszary złożone z kilku polskich wsi. Większość ma korzenie pogańskie, ale współcześni Polacy zwykle nawet o tym nie wiedzą i uważają, że po prostu świętują Wielkanoc.

4. Ciekawym zwyczajem związanym z Wielkanocą jest tak zwana święconka. W wielką sobotę Polacy zanoszą do kościołów pięknie przystrojone koszyczki z jedzeniem, stawiają je na przygotowanym na tę okazję stole w kościele, lub, gdy jest ładna pogoda, na dziedzińcu i odmawiają krótką modlitwę, po której ksiądz kropi koszyczki wodą święconą. Tak poświęcone koszyczki wracają do domów, by w niedzielny poranek stać się głównym daniem wielkanocnego śniadania.

5. Innym, o wiele starszym i typowo słowiańskim zwyczajem, jest śmigus-dyngus. Pod tą zabawną nazwą kryje się praktyka wzajemnego oblewania się wodą w Poniedziałek Wielkanocny, zwany przez to Lanym Poniedziałkiem. To oblewanie się wodą ma mieć z założenia charakter symboliczny i, jak większość dawnych pogańskich obrzędów, w dzisiejszych czasach stanowi głównie rozrywkę dla dzieci. W praktyce jednak, szczególnie młodzi chłopcy często wykorzystują tradycję bez najmniejszych skrupułów, oszczędzając jedynie osoby starsze. Ich ulubionymi „ofiarami" są naturalnie atrakcyjne koleżanki, ale w Lany Poniedziałek można bezkarnie oblać wodą każdego napotkanego rodaka. Dlatego, nawet jeśli nie znacie osobiście żadnego polskiego nastolatka, w Poniedziałek Wielkanocny przygotujcie się na potencjalną dużą wilgotność w powietrzu i… własnej odzieży!

ENGLISH

CONT'D OVER

1. Easter

2. In a country such as Poland, where more than ninety-five percent of the population has been baptized in Catholic rites, big and important Christian holidays are national holidays. Easter is no exception here, and both Easter Sunday itself and the Monday that comes after it are nonworking days.

3. Because Easter falls at the latest one month after the first day of spring, a lot of interesting, old folk customs connected to welcoming spring have been preserved as a part of Easter holiday celebrations to this day. Some are known in the whole of Poland and neighboring Slavian countries, while others cover a small area consisting of several Polish villages. Most have pagan roots, but contemporary Polish usually don't even know about it and think that they are simply celebrating Easter.

4. An interesting custom related to Easter is a so-called "święconka." On Great Saturday, the Polish bring beautifully decorated little baskets with food to churches, put them on a table inside the church specially prepared for this occasion or, if the weather is nice, in the yard and say a short prayer, after which a priest sprinkles holy water over the baskets. Blessed this way, the baskets come back home to become the main dish of Easter breakfast on Sunday.

5. Another, much older and typically Slavian custom is "śmigus-dyngus." Under this funny name hides the practice of pouring water on one another on Easter Monday, which thanks to that is called "The Pouring Monday." This water pouring is supposed to be symbolic and, like most old pagan rites, nowadays it's mostly entertainment for kids. However, in practice, young boys especially often use the tradition without any scruples at all, sparing only the elderly. Their favorite "victims" are naturally attractive female friends, but on Pouring Monday one can pour water unpunished on any fellow citizen met. Therefore, even if you don't know any Polish teenagers personally, on Easter Monday be prepared for potentially high humidity in the air and…in your own garment!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
wyjątek	"exception"	noun	masculine
bezkarnie	"unpunished"	adverb	
z założenia	"supposedly, in theory"	phrase	
praktyka	"practice"	noun	feminine
kropić	to sprinkle	verb	
koszyczek	little basket	noun	masculine
po prostu	"simply"	phrase	
uważać	"to consider"	verb	
związany z…	related to, connected with	phrase	
nastolatek	"teenager"	noun	masculine

SAMPLE SENTENCES

Jest takie powiedzenie: wyjątek potwierdza regułę! "There's a saying: the exception proves the rule!"	**Nie może tak być, żeby dzieci sąsiada bezkarnie zadeptywały moje róże!** "It can't be that the neighbor's kids trample over my roses unpunished!"
To jest z założenia zabawna historia, tylko on nie umie opowiadać. "It is supposedly a funny story; it's just he can't tell (stories)."	**Praktyka zwykle różni się od teorii.** "Practice is usually different than theory."

Zanim włożysz chleb do mikrofalówki, dobrze pokropić go wodą. Before you put bread in microwave, it's good to sprinkle water on it.	**Wełnę trzymam w słomianym koszu, a nici w wiklinowym koszyczku.** I keep wool in a straw basket and thread in a small wicker basket.
Ona się po prostu nie nadaje do takiej pracy. "She simply wasn't cut out for this kind of job."	**Uważam, że to mądra decyzja.** "I consider this a wise decision."
Ta sprawa nie jest związana z tematem. "This case is not related to the topic."	**Bulwar to ulubione miejsce spotkań nastolatków w naszym mieście.** "The boulevard is the favorite meeting place of teenagers in our town."

CULTURAL INSIGHT

Co włożyć do święconki?

Zawartość wielkanocnego koszyczka z jedzeniem do poświęcenia nie jest przypadkowa! Co włożyć do święconki? Koniecznie kolorowe pisanki, figurkę baranka (kiedyś robiono go z masła, lub ciasta, dziś częściej z cukru albo czekolady), chleb, jakąś wędlinę, kawałek ciasta, odrobinę soli i pieprzu, często także chrzan. Każdy element ma swoje znaczenie; na przykład jajka są symbolem nowego życia, a sól – oczyszczenia. Zależnie od regionu, w święconkach mogą się pojawiać inne potrawy, związane z miejscowymi tradycjami. Można też dołożyć coś spoza kanonu, jeżeli planujemy to podać na świątecznym stole. Jednak nie należy przesadzać z wymyślnymi potrawami, a wszystkie nietypowe artykuły potraktować jako ewentualny dodatek po tym, jak na dnie koszyka znalazły się wszystkie tradycyjnie wymagane produkty.

What to Put into *Święconka*?

The contents of the Easter basket with food to be blessed is not random! What to put into *święconka*? Definitely colorful Easter eggs, a figure of a lamb (in the past it was made of butter or cake, but now it's more often made of sugar or chocolate), bread, some cold meats, a piece of cake, a little bit of salt and pepper, and horseradish also appears often. Every element has its meaning: for example, eggs are the symbol of new life and salt the symbol of purification. Depending on the region, other food related to local traditions may appear in *święconka*. You can also put in something from outside the canon if you plan to serve it on the holiday table. Still, you shouldn't overdo it with fancy dishes, and treat all non-typical articles as possible additions only after you have placed all traditionally required products at the bottom of the basket.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #14
Top Ten Polish Events - Labor Day

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

14

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Majowy długi weekend

2. Pierwszy maja, czyli Święto Pracy, to w Polsce święto państwowe, czyli dzień wolny. Dwa dni później obchodzimy rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja, czyli pierwszej polskiej konstytucji, powszechnie uważanej również za pierwszą w Europie. Ze względu na bliskość dwóch dni wolnych, bardzo często Polacy biorą wolne drugiego maja i tym sposobem, zależnie od tego w jakie dni tygodnia przypadają w danym roku te święta, mają czasem nawet pięciodniowe wakacje.

3. Co do obchodów pierwszego maja mamy prawdę mówiąc dosyć mieszane uczucia. Święto Pracy było bardzo hucznie obchodzone w czasach rządów socjalistycznych, wszyscy obywatele musieli obowiązkowo brać udział w długich, uroczystych pochodach, ze sztandarami i przemówieniami. Nie było mowy, żeby nie pojawić się w miejscu zbiórki, bo bardzo skrupulatnie sprawdzano obecność! Po obaleniu socjalizmu znienawidzonych pochodów natychmiast zaniechano, ale zostało trochę niewygodne święto. „A, niech sobie będzie", pomyśleli zapewne nowi, demokratyczni przywódcy, „w końcu szacunek do pracy nie powinien być uwarunkowany ustrojem politycznym, a przynajmniej będziemy mieli długi weekend". Długi, bo właśnie przywrócili zdelegalizowane przez komunistów święto Konstytucji 3 Maja.

4. Przez poprzednie 50 lat 3 maja był głównie okazją do antyrządowych demonstracji, ale od 1990 roku, gdy znowu jest oficjalnym świętem, zmienił się w spokojny, wiosenny dzień. Obchodom nie towarzyszą jakieś specjalnie wyszukane tradycje, ale na wszystkich budynkach, a także na przedzie autobusów i tramwajów wywiesza się biało-czerwone polskie flagi. Oczywiście odbywa się kilka oficjalnych uroczystości, obowiązkowe składanie kwiatów pod pomnikami i na grobach ważnych postaci historycznych (jak się bez wątpienia jeszcze przekonacie, uroczyste składanie kwiatów na grobach Polacy mają we krwi), niekiedy zmienia się też trochę program w radio i telewizji. Przede wszystkim jednak, Polacy cieszą się w tym czasie odzyskaną nareszcie wolnością i często korzystają z niej, wybierając się na majówki!

ENGLISH

CONT'D OVER

1. Long Weekend in May

2. May first, or Labor Day, is a national holiday in Poland, a nonworking day. Two days later, we celebrate the anniversary of acclaiming the May third Constitution, the first constitution of Poland, which is also widely considered being the first in Europe. Because of the close vicinity of two holidays, the Polish often take paid leave on May second, and this way, depending on the days of the week the holidays fall on in a given year, sometimes they get even five days of vacation.

3. Truth be told, we have rather mixed feelings toward celebrating May first. Labor Day has been very pompously celebrated in socialists' rule times, and all citizens were obliged to take part in long, ceremonial processions with banners and speeches. There was no way not to appear in a gathering place because attendance was being taken meticulously! After bringing down socialism, the much-hated processions were given up on immediately, but the slightly uncomfortable holiday remained. "Oh, let it be," the new democratic rulers must have probably thought. "After all, the respect for work shouldn't be conditioned by a political system, and at least we're going to have a long weekend." Long. Because they have just restored the holiday of May third, which was de-legalized by communists.

4. For the previous fifty years, May third has mostly been an occasion for anti-government demonstrations, but starting in 1990, since it's an official holiday again, it has morphed into a calm spring day. There's no specific, fancy traditions related to celebrating it, but all buildings, and at the front of buses and trams there are Polish red and white flags being hung up. Of course, there are several official ceremonies being held and the obligatory placing of flowers under statues and on the graves of prominent historical figures (as you will undoubtedly ascertain, ceremonial placing of flowers on graves runs in Polish blood), and sometimes the programming in the radio and TV changes a bit. Above all that, however, Polish are happy with their finally regained freedom at that time, and often use it to go for May picnics out of town!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
hucznie	pompously	adverb	
odzyskany	"regained"	adjective	masculine
uroczysty	"ceremonious"	adjective	masculine
pomnik	"monument, memorial"	noun	masculine
zmieniać się	"to change oneself"	verb	
przywrócić	"to re-establish, to restore"	verb	
uwarunkowany	"conditioned"	adjective	masculine
powinien	"should"	verb	
znienawidzony	"much hated"	adjective	masculine
majówka	picnic outside town (in May)	idiom	

SAMPLE SENTENCES

Jeszcze 30 lat temu na wschodzie Polski bardziej hucznie obchodzono imieniny, niż urodziny. As close as thirty years ago, in eastern Poland, the name's day was celebrated much more pompously than the birthday.	**Cenny obraz odzyskany po 40 latach!** "Precious painting regained after forty years!"

Na zakończeniu szkoły uroczyście rozdano dyplomy. "At the graduation, the diplomas have been ceremoniously handed out."	**W wielu polskich miastach jest gdzieś Pomnik Nieznanego Żołnierza.** "In many Polish towns, there's a Monument of an Unknown Soldier somewhere."
Według niektórych legend, wampiry potrafią zmieniać się w nietoperze. "According to some legends, vampires can change into bats."	**Po odzyskaniu niepodległości, przywrócono wszystkie narodowe święta.** "After regaining independence, all national holidays have been restored."
Wzrost dochodów jest uwarunkowany wzrostem kosztów. "The income growth is conditioned on the growth of expenses."	**Powienieneś iść do lekarza!** "You should go to the doctor!"
Polacy zawsze posypują ziemniaki znienawidzonym przeze mnie koperkiem! Polish people always sprinkle the much-hated by me dill on potatoes.	**Jeśli w sobotę będzie ładna pogoda, pojedziemy na majówkę.** If the weather is good on Saturday, we'll go on a picnic out of town.

CULTURAL INSIGHT

Odrabianie

Większość Polaków bierze urlop na drugiego maja, planując na przykład majówkę , czyli piknik za miastem, albo jakiś dłuższy wyjazd. Dlatego niektóre firmy z góry uznają 2 maja za dzień wolny. Jest jednak druga strona medalu: taki nieuzasadniony wolny dzień trzeba „odrobić”, czyli zamiast drugiego, przyjść do pracy w jakąś wcześniej umówioną sobotę. Na dodatek według aktualnych polskich przepisów, jeżeli w tygodniu przypadają dwa dni świąteczne w dni inne niż niedziela, wolny od pracy może być tylko jeden z nich. Ale przecież

święto to święto! Nie ma rady, jedno ze świąt również trzeba odrobić. Tym sposobem majowy weekend kosztuje nas zwykle dwie pracujące soboty. Polacy lubią utrudniać sobie życie…

Making Up

Most of the Polish people take paid leave on May second, planning for example a May trip, which is a kind of picnic outside town, or some longer trip. For that reason, some companies decide beforehand that the second

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #15 Top Ten Polish Events – Iuvenalia

CONTENTS

2 Polish
3 English
4 Vocabulary
5 Sample Sentences
6 Cultural Insight

15

COPYRIGHT © 2015 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Juwenalia

2. Nie ma jednej, stałej daty Juwenaliów. Nie ma też wspólnej dla całej Polski tradycji obchodów. Nie ma wolnych dni, w każdym razie nie dla wszystkich. W niektórych miastach Juwenaliów nie ma wcale, w innych mają specyficzne, lokalne nazwy. Czyżby kolejne podejrzane niby-święto, jak pierwszy dzień wiosny? I tak i nie, bo mimo wszystko Juwenalia jeżeli już są, to są niemożliwe do przeoczenia.

3. Juwenalia to święto studentów, dlatego można je zobaczyć tylko w miastach uniwersyteckich. Zwykle przez kilka dni w maju, gdzieniegdzie również na początku czerwca, uniwersytety odwołują zajęcia na jeden lub dwa dni i pozwalają studentom zaczerpnąć swieżego powietrza. Studenci skawpliwie wykorzystują tę ostatnią okazję przed letnimi egzaminami, żeby zabawić się na całego.

4. Juwenalia zaczynają się od uroczystego przekazania studentom klucza do bram miasta przez prezydenta miasta. Od tej pory poprzebierani w zabawne, kolorowe stroje studenci na kilka dni przejmują władzę! Na szczęście to władza wyłącznie symboliczna i nikt nie pozwala bandzie poprzebieranych dzieciaków zmieniać prawa, czy podejmować decyzji w imieniu wszystkich mieszkańców. Z drugiej strony, studenci wcale nie wydają się tym zainteresowani i od setek lat (bo historia Juwenaliów sięga XV wieku!) zajmują się głównie organizowaniem imprez, wypełnianiem nakazów lokalnych tradycji oraz… pobieraniem „podatków" na ulicach. To trochę kontrowersyjna część zwyczajów juwenaliowych, polegająca na nagabywaniu przez przebierańców przechodniów i proszeniu o datki. Juwenalia to nie akcja charytatywna, a studenci nawet nie próbują ukrywać, że zbierają na przysłowiowe piwo, dlatego nie ma wśród Polaków jednogłośnej akceptacji tego zjawiska, tak jak w przypadku Wielkiej Orkiestry. Jedni z uśmiechem rzucą żakom dwa złote chwaląc pomysłowy kostium (tylko przebrani studenci zbierają pieniadze), inni pogrożą pięścią i przypomną, że na rozrywki można i należy samemu zapracować.

CONT'D OVER

5. Dla turysty najciekawszy będzie pewnie widok przebierańców, których fantazja naprawdę nie ma granic, a jest ich na ulicach bardzo dużo, szczególnie w centrum miasta. Dodaj do tego dużo darmowych koncertów, dziwaczne konkursy gdzieś nad rzeką lub w pobliżu budynków akademickich i dużo młodzieży włóczącej się po mieście wieczorami w szampańskich humorach, a możesz mieć pewność, że właśnie trafiłeś na miejscowe Juwenalia. Masz szczęście, bo polscy studenci chętnie przywitają każdego kompana do wspólnej zabawy!

ENGLISH

1. Iuvenalia

2. There's no one settled date for "Iuvenalia." There's also no common tradition of celebrating them for all of Poland. There are no days off, at least not for everyone, anyway. In some cities there's no "Iuvenalia" at all, and in others they have specific, local names. Could it be another suspicious quasi-holiday, like the first day of spring? Yes and no, because if there are "Iuvenalia," they are impossible to miss.

3. "Iuvenalia" are holidays of university students, so you can only see them in those cities that have universities. Usually for a couple of days in May, and here or there also at the beginning of June, universities call off classes for one or two days and let the students breathe in some fresh air. The students eagerly use this last opportunity before summer exams to enjoy themselves fully.

CONT'D OVER

4. "Iuvenalia" starts with the city mayor's ceremonial handing of the key to city's gate to the students. From then on, students dressed in funny, colorful costumes take over the city! Luckily, it's only a symbolic takeover, and no one lets a pack of costume-playing kids change the law or make decisions in all citizens' name. On the other side, students don't seem to be interested in that at all and for hundreds of years ("Iuvenalia's" history dates back to the fifteenth century!) they keep themselves occupied with organizing parties, fulfilling the orders of local tradition, and… collecting "taxes" on the streets. It is a bit of a controversial part of "Iuvenalia's" customs, which consists of costumed players pestering passers-by and asking for handouts. "Iuvenalia" aren't a charity event, and the students don't even try to hide that they're collecting for the proverbial beer; therefore, there's no unanimous acceptance of this happening among the Polish like there is for the Great Orchestra. Some will throw two zloty to the students with a smile and praise a witty costume (only dressed up students collect money), and some will shake their fist and remind them that they can and should work for pleasures themselves.

5. For a tourist, the most interesting thing will probably be the costumed players, whose imagination really has no limits and of whom there are plenty on the streets, especially in the city center. Add a lot of free concerts, weird contests somewhere by the river or in close vicinity to academic buildings, and a lot of youths wandering aimlessly around town in the evening in partying mood, and you can be sure you've just stumbled upon local "Iuvenalia." You're lucky, because Polish students will willingly welcome any new companion in having fun together!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
podejrzany	"suspicious"	adjective	masculine
szampański (nastrój)	great, party mood	adjective	masculine
włóczyć się	"to wander aimlessly"	verb	
przebieraniec	dressed up person, cosplayer	noun	masculine

jednogłośny	unanimous	adjective	
przysłowiowy	proverbial	adjective	masculine
nagabywać	"to pester"	verb	
wyłącznie	only, exclusively	adverb	
gdzieniegdzie	here and there	adverb	
kompan	companion, buddy	noun	masculine

SAMPLE SENTENCES

Pan Kopytko robi chyba jakieś podejrzane interesy. "Mr. Kopytko is probably doing some suspicious business."	**Po zwycięstwie cała drużyna była w szampańskich nastrojach.** "After winning, the whole team was in a partying mood."
Po starówce włóczy się ostatnio dużo dzikich kotów. "In the old town, lately there are a lot of stray cats wandering around aimlessly."	**W karnawale często organizowane są bale przebierańców.** "During the Carnival, there are dress-up parties being organized often."
Wszyscy jednogłośnie stwierdzili, że dziś nigdzie nie idziemy. Everyone has agreed unanimously that today we're not going out.	**Jeszcze tylko pozmywać i będzie przysłowiowy święty spokój!** "I only have to wash the dishes, and then I'll have the proverbial peace of mind!"
Wczoraj na stacji nagabywał mnie jakiś facet. "Some guy was pestering me on the station yesterday."	**Mój brat pije wyłącznie francuskie wino.** "My brother drinks French wine only."

Jutro ogólnie będzie pogodnie, ale gdzieniegdzie może trochę popadać.	**Znalazł sobie kompanów od kieliszka i myśli, że ma przyjaciół!**
Tomorrow will be generally sunny, but it can rain a bit here and there.	He's found himself drinking buddies, and he thinks he has true friends!

CULTURAL INSIGHT

Dodatkowe atrakcje

Zależnie od miasta i oczywiście uniwersytetu, dodatkowe zwyczaje juwenaliowe różnią się między sobą. Jeżeli zawędrujecie do Krakowa, na pewno spotkacie barwne korowody przebierańców, bo właśnie tam, w mieście, gdzie Juwenalia miały swój początek, tradycja urządzania pochodów jest najsilniej zakorzeniona. Z kolei w Toruniu zaskoczyć was może, że przebrani są nie tylko studenci, ale i… pomnik Kopernika na Starym Rynku! W ciągu minionych lat na cokole pojawiał się na przykład strój polskiej reprezentacji piłkarskiej (w roku, gdy Polacy ponieśli sromotną klęskę), Darth Vader, smok zbierający na nowy most, a raz nawet drewniana budka toaletowa…

Additional Events

Depending on the city and, naturally, the university, additional customs related to Iuvenalia vary. If you wander to Cracow, you will surely meet colorful parades of dressed up people, because there, in the city where Iuvenalia had their beginning, the tradition of organizing processions is the strongest. In turn in Toruń you may be surprised that not only the students get dressed up, but so does the Copernicus statue in the Old Market! During previous years on the pedestal there appeared, for example, a representation of the uniform of Polish soccer (in a year when the Polish team lost miserably), Darth Vader, a dragon collecting money for a new bridge, and once even a wooden toilet box

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #16 Top Ten Polish Events - All Saints' Day

CONTENTS

2 Polish
3 English
4 Vocabulary
5 Sample Sentences
6 Cultural Insight

16

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Wszystkich Świętych

2. Co roku w lutym wystawy polskich sklepów pełne są czerwonych baloników i sercowych dekoracji, cukiernie kuszą czekoladkami z dedykacją, a w radio rozbrzmiewają najpopularniejsze piosenki o miłości. Walentynki to święto w pełni importowane z Zachodu, jeszcze kilkadziesiąt lat temu zupełnie Polakom nieznane, a jednak zakorzeniło się w naszej świadomości na dobre. Widząc popularność Walentynek, można się spodziewać, że Halloween, święto równie, jeżeli nie bardziej atrakcyjne, zrobiło w Polsce prawdziwą furorę. Tymczasem, Halloween w naszym kraju istnieje głównie jako element szkolnych lekcji języka angielskiego. Od czasu do czasu ktoś gdzieś urządzi prywatkę, niekiedy w jakimś niewielkim klubie organizuje się pokaz horrorów, ale na większą skalę nic się nie dzieje.Nie ma dyń przed domami, nie ma poprzebieranych za duchy dzieciaków, jest cicho i spokojnie. W końcu następnego dnia przypada Wszystkich Świętych.

3. Polacy obchodzą swoje święto zmarłych bardzo poważnie. Chociaż to święto katolickie, obchodzi je również większość mieszkających w Polsce wyznawców innych religii, a także osoby niewierzące. Polacy uważają odwiedzenie grobów zmarłych bliskich w tym dniu za jeden z najważniejszych obowiązków w całym roku i wyłamanie się z tej tradycji z powodów tak błahych jak poglądy religijne wielu uznałoby za objaw bezwstydnego lenistwa. Pierwszy listopada to dzień wolny, dlatego wielu ludzi pokonuje nieraz setki kilometrów tylko po to, by złożyć kwiaty i zapalić świeczkę nad grobem babci na drugim końcu Polski. Ci, którzy mają szczęście posiadać całą rodzinę niedaleko swojego miejsca zamieszkania, urządzają najczęściej całodniowy „objazd” cmentarzy i spędzają po dziesięć, czy piętnaście minut nad grobem każdego bliższego, czy dalszego krewnego, którego zdążą odwiedzić. Składają kwiaty, zapalają znicze i odmawiają modlitwę za dusze zmarłych.

CONT'D OVER

4. Wszystkich Świętych to dzień zadumy i chociaż często bywa okazją do spotkań w szerszym gronie rodzinnym, to atmosfera jest dość poważna, nie urządza się hucznych imprez, nie należy tańczyć. Przebieranie się za duchy, czy pukanie do drzwi obcych domów w nadziei na cukierki, nawet jeśli miałoby miejsce poprzedniego dnia, w świadomości większości Polaków jest bardzo nie na miejscu. Dlatego jeżeli przyjdzie wam spędzać w Polsce ten okres, świętowanie Halloween lepiej troszeczkę ograniczyć. Za to pierwszego listopada wieczorem można wybrać się na cmentarz, zapalić znicz na jakimś zapomnianym grobie i podumać przez chwilę w ciszy.

ENGLISH

1. All Saints' Day

2. Every year in February the displays of Polish shops are full of red balloons and heart-themed decorations, bakeries tempt with chocolates with dedications, and the radio resounds with the most popular love songs. Valentine's Day is a holiday fully imported from the West, just a few decades back completely unknown to the Polish, and yet it has taken root in our general consciousness for good. Knowing the popularity of Valentine's Day one could expect Halloween, a holiday equally if not more attractive, to have won over Poland. Yet, Halloween exists in our country mainly as an element of English language classes at school. From time to time someone will hold a house party, and sometimes in a small club there's a horror movie showing being organized, but on a greater scale, nothing happens. There are no pumpkins in front of the houses, there are no kids dressed up as ghosts, and it's calm and quiet. After all, the next day is All Saints' Day.

CONT'D OVER

3. Polish celebrate their holiday of the dead very seriously. Although it's a Catholic holiday, it is also celebrated by most followers of other religions who reside in Poland and by nonbelievers too. Polish consider visiting the graves of dead nearest and dearest one of the most important duties of the year, and stepping out of the line of tradition for reasons as petty as one's religious views would be taken by many for a sign of shameless laziness. November 1 is a nonworking day, so a lot of people go sometimes hundreds of kilometers only to put flowers and light a candle on grandma's grave at the other end of Poland. Those who are lucky to have all family close to their place of residence most often organize an all-day-long tour of cemeteries and spend ten or fifteen minutes near the grave of any closer or more distant relative they manage to visit. They put down flowers, light up candles, and say a prayer for the souls of the dead.

4. All Saints' Day is the day of deep thought, and even though it is often an occasion to meet in a wider family company, the atmosphere is rather solemn, there are no ostentatious parties organized, and people shouldn't dance. Dressing up as ghosts or knocking on the doors of strangers' houses in hope of getting candy, even if it were to happen the day before, is out of place to the understanding of many Polish . That's why, if you happen to spend this time in Poland, it would be better to keep celebrations of Halloween small. In return, on the evening of November 1, you could go to a cemetery, light a candle on some forgotten, grave and think for a while in silence.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
kusić	tempt	verb –ę; -isz	
poważny	solemn, serious	adjective	masculine
zaduma	"deep thought"	noun	feminine
znicz	candle (esp. on a grave)	noun	masculine
zamieszkanie	"residence"	noun	neuter
lenistwo	"laziness"	noun	neuter

wyłamywać się	"step out of line"	verb	
bliski	"dearest (family and close friends)"	noun	masculine
wyznawca	"believer, follower"	noun	masculine
huczny	ostentatious	adjective	

SAMPLE SENTENCES

Kusisz mnie wizją dobrej zabawy, a ja muszę pracować! You're tempting me with the prospect of having fun, and I have to work!	**Proszę, nie bądź taki poważny.** "Please, don't be so serious."
Czas zadumy i refleksji "The time of deep thought and reflection."	**Kwiaty już mamy, znicze kupimy przed cmentarzem.** "We already have the flowers; We will buy the candles in front of the cemetery."
Proszę podać maszynistce nazwisko, i aktualne miejsce zamieszkania. "Please tell your last name and the current place of residence to the typist."	**Słodkie lenistwo najlepiej smakuje w niedzielne popołudnia.** "Sweet laziness tastes best on Sunday afternoons."
Wszyscy poszli na imprezę, ale Wojtek oczywiście musiał się wyłamać. "Everybody went to the party, but Wojtek naturally had to step out of line."	**Stracił wszystkich bliskich w pożarze.** "He lost his whole family and closest friends in a fire."

W Polsce jest bardzo niewielu wyznawców Islamu. "There are very few believers of Islam in Poland."	**Moi przyjaciele nie mieli hucznego wesela.** My friends didn't have an ostentatious wedding party.

CULTURAL INSIGHT

Zaduszki

Następnego dnia po Wszystkich Świętych, czyli 2-go listopada, jest Dzień Zaduszny, nazywany też po prostu Zaduszki. Chociaż niewiele pozostało z ich tradycji, można powiedzieć, że to taka współczesna wersja Dziadów, pogańskiego święta zmarłych. W trakcie Dziadów zagubione dusze miały się pojawiać na ziemi, a ludzie mieli obowiązek je nakarmić. Dawniej to właśnie w Zaduszki odwiedzano groby i zostawiano na nich jedzenie. Dziś Polacy odwiedzają groby raczej we Wszystkich Świętych, głównie dlatego, że to dzień wolny i nie przynoszą już jedzenia dla duchów. W same Zaduszki odbywa się za to trochę imprez kulturalnych, takich jak organizowane we wszystkich większych miastach Zaduszki Jazzowe.

All Souls' Day

The next day after All Saints, November 2, is All Souls' Day, also called simply *Zaduszki*. Although not much has been preserved of its tradition, one can say it's a contemporary version of *Dziady*, a pagan holiday of the dead. During *Dziady*, lost souls were supposed to appear in this world, and people had a duty to feed them. In old times, it was *Zaduszki* when one would visit the graves and leave food on them. Nowadays the Polish rather visit graves on All Saints' day, mainly because it's a holiday, and they don't bring food for ghosts anymore. On *Zaduszki* itself, there are some cultural events taking place in turn, such as *Zaduszki Jazzowe*, which is organized in all bigger cities.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #17 Top Ten Polish Events - Anniversary of Independence

CONTENTS

2 Polish
3 English
4 Vocabulary
5 Sample Sentences
6 Cultural Insight

17

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Rocznica Odzyskania Niepodległości

2. Do tego, że Polska miała barwną historię, chyba nikogo nie trzeba przekonywać. Przez ponad tysiąc lat od legendarnych początków po najnowsze dzieje, losy naszego kraju bywały bardzo różne. Były czasy, gdy Polska, zjednoczona w unii z Litwą, stanowiła potęgę, z którą sąsiednie państwa musiały się liczyć, ale, powiedzmy sobie szczerze; to było bardzo dawno temu. Nowsza historia obchodziła się z Polską znacznie mniej łaskawie i w rezultacie, państwo przestało istnieć na ponad 120 lat!Odzyskanie niepodległości na początku XX wieku po tak długim czasie było naprawdę niesamowitym wydarzeniem, w końcu wszyscy, którzy pamiętali Polskę sprzed czasów niewoli, dawno już nie żyli. Myślicie pewnie, że w takich okolicznościach, Święto Niepodległości musi być dla Polaków najweselszym dniem w roku? Nic z tego.

3. Wbrew życzeniom krajów, między które podzielono Polskę pod koniec XVIII wieku, Polacy nie chcieli się pogodzić z utratą wolności i co chwilę urządzali jakąś awanturę, żeby o sobie przypomnieć. To mogły być zaledwie tajne szkoły, w których wbrew prawu uczono polskiej historii i literatury, ale było też kilka masowych, narodowych powstań. Znakomita większość tych akcji kończyła się porażką – im większe przedsięwzięcie, tym bardziej druzgocącą – ale duch walki pozostawał. Dzięki ogromnym poświęceniom i odrobinie szczęścia udało się zachować język i kulturę i pod koniec pierwszej wojny światowej przekonać inne europejskie państwa, że najwyższy czas, by Polska powróciła na mapę. Jest jednak druga strona medalu. W walce o niepodległość rzesze Polaków straciło życie, a Ci, którzy przetrwali, byli pozbawiani całego majątku, wysiedlani lub spędzali resztę życia w więzieniu. Święto Odzyskania Niepodległości jest oczywiście samo w sobie radosnym wydarzeniem, ale po prostu nie sposób przy jego okazji nie pomyśleć o tym, ile krwi przelali nasi przodkowie po to, żebyśmy my dzisiaj mogli dumnie wywiesić w oknie biało-czerwoną, polską flagę.

CONT'D OVER

4. Ostatnio, szczególnie wśród młodych Polaków, pojawiają się głosy, by obchodzić 11 listopada trochę mniej sztywno i weselej. Na razie jednak niewiele z tego wynika i wciąż punktem kulminacyjnym obchodów jest uroczyste składanie kwiatów pod pomnikami Nieznanego Żołnierza i na grobach zasłużonych w walce o wolność. Ciekawe, jakie są szanse, że z czasem się to zmieni?…

ENGLISH

1. Independence Regaining Anniversary

2. There's no need to convince anyone that Poland has had a colorful history. For more than a thousand years, from its legendary beginnings to the most recent events, the fate of our country has been very diverse. There were times when Poland, united in an union with Lithuania, has been a power that other countries had to reckon with, but, let's be honest, that was very long time ago. Newer history has been much less gracious to Poland, and as a result, the country ceased to exist for over 120 years!

3. Regaining its independence in the beginning of the twentieth century after such a long time was a really big event; after all, all the people who remembered Poland from before servitude times were long dead. You must be thinking that in such circumstances, the Independence Regaining Holiday must be the most joyous day in a year for Polish? Nothing of the sort.

CONT'D OVER

4. Against the wishes of the countries among which Poland was divided at the end of the eighteenth century, the Polish didn't want to accept the fact they had lost their freedom, and every now and then they would organize some scandal to remind everyone. Those could have only been the secret schools, where Polish history and literature had been taught against the law, but there have also been several national uprisings. The great majority of those actions ended in failure—the bigger the venture, the more crushing it was—but the spirit of fighting remained. Thanks to great sacrifices and a bit of good luck, we managed to keep our language and culture, and by the end of World War I convinced other European countries that it was high time for Poland to come back on the map. However, there's another side to that. In the fight for independence, masses of Polish lost their lives, and those who survived were deprived of all their possessions, displaced, or spent the rest of their lives in prison. Independence Regaining Holiday in itself is naturally a joyous event, but it's simply impossible not to think on this occasion how much blood our ancestors have shed so that we could proudly hang a red and white Polish flag in our windows.

5. Lately, especially among young Polish, voices arise to celebrate November 11 a little less stiffly and happier. Not much comes out of it for now though, and still the climax of the celebration is the ceremonial placing of flowers under the Unknown Soldier statues and on the graves of people honored in fighting for freedom. It's worth wondering, what are the chances of it changing with time…?

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
przekonywać	"convince, persuade"	verb	
zasłużony	"honoured"	adjective	masculine
punkt kulminacyjny	"climax"	phrase	masculine
przetrwać	to survive	verb	
poświęcenie	"sacrifice"	noun	neuter

awantura	" scandal, scene"	noun	feminine
niewola	"servitude, captivity"	noun	feminine
łaskawy	"gracious"	adjective	masculine
potęga	"power"	noun	feminine
ciekawe, czy…	"it's interesting to think if…/I wonder if…"	expression	

SAMPLE SENTENCES

Nie musisz go tyle przekonywać, na pewno przyjdzie. "You don't need to persuade him so much, he will come for sure."	**W „Alei Zasłużonych", na warszawskim cmentarzu Powązki, pochowani są przede wszystkim artyści.** There are mostly artists buried in 'The Alley of Honoured' in Warsaw's "Powązki" cemetery.
W punkcie kulminacyjnym sztuki pada strzał z rewolweru. "At the climax of the play, there is a shot from a revolver."	**Jeśli sadzonki przetrwają zimę, na wiosnę zakwitną.** "If the seedlings survive the Winter, they will bloom in the Spring."
Rodzicielstwo wymaga poświęcenia. "Parenthood calls for sacrifice."	**Musisz urządzać takie awantury przy ludziach?** "Do you have to make such scenes in front of other people?"
Seneka powiedział, że całe życie jest niewolą. "Seneka said the whole life was captivity."	**Babcia nigdy nie spojrzała na mojego tatę łaskawym okiem.** "Grandma has never once looked on my father with a gracious eye."

Wiedza to potęga. "Knowledge is power."	**Ciekawe, czy jutro będzie ładna pogoda.** "I wonder if tomorrow's weather is going to be good."

CULTURAL INSIGHT

11 listopada?

Jako dzień odzyskania niepodległości świętuje się w Polsce 11 listopada. Nie wszyscy jednak wiedzą, że ten dzień wybrano na święto dosyć dowolnie. Przywracanie istnienia kraju, który przez tyle lat nie miał osobowości politycznej, nie mogło się w końcu dokonać tylko jednego dnia. Wiele ważnych i doniosłych wydarzeń miało miejsce jesienią 1918 roku i tak naprawdę powinniśmy świętować odzyskanie niepodległości od 5 aż do 22 listopada, a może nawet do końca grudnia. Organizowanie obchodów niepodległości co roku przez prawie miesiąc byłoby jednak dosyć trudne... Datę 11 listopada ustalił Józef Piłsudski - jeden z najwybitniejszych polskich przywódców i polityków XX wieku. I tak już zostało.

November 11?

In Poland, November 11 is celebrated as the day of regaining independence. Not many people know, however, that this day has been chosen rather arbitrarily. Restitution of a country that has not been a political entity in so many years couldn't have been done in one day, after all. A lot of important and significant things had happened during the autumn of 1918, and in fact, we should be celebrating the regaining of independence from November 5 all the way to November 22 or maybe even until the end of December. Organizing the celebration of independence for almost a month every year would be a little bit hard though... Józef Piłsudski, one of the greatest Polish leaders and politicians of the twentieth century, chose the date of November 11, and so it has remained on that day.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #18 Top Ten Polish Events - St. Andrew's Day

CONTENTS

2 Polish
3 English
4 Vocabulary
5 Sample Sentences
6 Cultural Insight

18

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

1. Andrzejki

2. Chociaż nazwane od dnia świętego Andrzeja, tak naprawdę andrzejkowe zwyczaje odprawia się w wieczór i noc poprzedniego dnia, czyli 29 listopada. Według tradycji, ta noc wyjątkowo sprzyja czarom i wróżbom matrymonialnym.Nie wiadomo dokładnie, dlaczego padło akurat na wigilię świętego Andrzeja, ale ta ludowa tradycja wątpliwego pochodzenia do dziś ma się w Polsce całkiem dobrze! Pierwotnie Andrzejki należały wyłącznie do dziewcząt, chłopcy wróżyli sobie pięć dni wcześniej, w Katarzynki. Początkowo andrzejkowe „czary" każda dziewczyna odprawiała w samotności i bardzo serio. Z czasem jednak tradycja straciła na powadze i dziewczyny zaczęły spotykać się w większych grupach, traktując Andrzejki raczej jak dobrą zabawę. W XX wieku Katarzynki odeszły w zapomnienie, dlatego zaczęto do andrzejkowych wróżb dopuszczać również chłopców i dzisiaj wszyscy bawią się razem, bez względu na płeć.

3. Chyba najpopularniejszą andrzejkową wróżbą, której każdy Polak próbował przynajmniej raz w życiu, jest lanie wosku. To wróżba pozwalająca nie tylko, tak jak większość pozostałych, dowiedzieć się czegoś o przyszłym małżonku, ale przede wszystkim pozwalająca podejrzeć, co was czeka w przyszłym roku. To jak, chcecie spróbować? Oprócz wosku, będzie wam potrzebna duża drewniana misa wypełniona zimną wodą (najlepiej ze studni, albo przynajmniej z rzeki, a nie z kranu!) i stary klucz z dużą dziurką. Najlepiej, żeby był mosiężny i bogato zdobiony, ale jeśli akurat nie ma takiego pod ręką, możecie wykorzystać każdy klucz starego typu. Najważniejsze, żeby był używany, bo zadaniem klucza jest otworzyć wam drogę do tego, co zwykle zamknięte i im lepiej jest „przyzwyczajony" do swojego zadania, tym większa szansa, że wróżba się sprawdzi!

CONT'D OVER

4. Gdy wszystko już przygotowane, a wosk roztopiony, należy wylewać go do miski z zimną wodą przez dziurkę od klucza tak, żeby stworzyć jedną figurę. Każdy uczestnik zabawy może to zrobić tylko raz, a w czasie wylewania powinien wymówić zaklęcie; „Święty Andrzeju daj znać, co się będzie ze mną dziać.” Kiedy wosk ostygnie, wyjmujemy go z wody i trzymając pionowo przed płomieniem zapalonej świecy (tak, tak, przynajmniej jedną trzeba uratować przed stopnieniem!), obserwujemy cień, który rzuca na ścianę. Istnieje wiele popularnych interpretacji najbardziej popularnych kształtów, mówi się na przykład, że kształt stogu siana oznacza bogactwo, a pies – fałszywego przyjaciela. Jednak najlepszej zabawy dostarczają zwykle własne interpretacje wszystkich uczestników zabawy. Zaufajcie intuicji i pomysłowości własnej i waszych znajomych!

ENGLISH

1. St. Andrew's Day

2. Although named after St. Andrew's Day, in fact the rites of St. Andrew are performed on the evening and night before, on November 29. According to tradition, this night is especially well suited for matrimonial magic and fortune-telling. We don't know exactly why it has fallen on the eve of St. Andrew's Day of all nights, but this folk tradition of dubious origin is doing very well in Poland nowadays! Originally, "Andrzejki" belonged to girls only; boys were telling their fortune five days earlier on "Katarzynki." At first, each girl performed the "magic" of St. Andrew's Day alone and very seriously. But with time passing, this tradition lost its seriousness and girls started to meet in bigger groups, treating St. Andrew's day more as fun. In the twentieth century "Katarzynki" went away forgotten, so boys started to be let into St. Andrew's fortune-telling too, and now everybody's playing together, no matter what their sex is.

CONT'D OVER

3. Probably the most popular fortune-telling method of "Andrzejki," which every Polish person has tried at least once in their lives, is pouring wax. This fortune not only lets you know something about your future spouse like most of the others, but above all it lets you take a peek at what is waiting for you next year. So, do you want to try? Aside from wax, you will need a big wooden bowl filled with called water (best from a well or at least a river, not tap!) and an old key with a big hole. The best would be a heavily decorated brass one, but if you don't have one like that on hand, you can use any type of old key. The most important thing is for it to be a used one because the job of the key is to open the way to what is usually closed, and the better the key is used to the task, the bigger the chance of your fortune being accurate!

4. When everything is prepared and the wax melted, you should pour it into the bowl of cold water through the hole of the key so that it creates one form. Every participant can do it only once, and while each person is pouring, he or she should say the spell "Saint Andrew, let me know what will be happening to me." When the wax gets colder, we take it out of the water and, while holding it upright in front of the lit candle flame (yes, you have to save at least one from melting!), we observe the shadow it casts on the wall. There are many popular interpretations of the most popular shapes; for example, it is said that the shape of a haystack means getting rich, and a dog means a false friend. However, the most fun usually comes from the individual interpretations of all participants. Trust your own intuition and creativity and that of your friends!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
wróżba	divination, fortune	noun	feminine
pionowo	"upright, vertically"	adverb	
zadanie	"task, assignment"	noun	neuter
podejrzeć	"take a peek"	verb	
odejść w zapomnienie	"go away and get forgotten"	phrase	

czary	magic, sorcery, witchcraft	noun	non-masculine-personal
należeć	"belong"	verb	
akurat	"exactly, of all (things)"	expression	
paść	"fall on"	verb	
pomysłowość	"creativity"	noun	feminine

SAMPLE SENTENCES

W chińskich restauracjach często są ciasteczka z wróżbą. "They often have fortune cookies in chinese restaurants."	**Jeśli ustawisz tę szafkę pionowo, na półkach zmieszczą się wysokie wazony.** "If you place this cabinet upright, the tall vases will fit in the shelves."
Twoje zadanie na dziś: posprzątać na biurku! "Your assignment for today: to clean your desk!"	**Znowu próbowałeś podejrzeć, co jest w szafce z prezentami!** "Yet again you were trying to take a peek at what is inside the present cabinet!"
Wiele dawnych zwyczajów odeszło w zapomnienie. "A lot of old rituals got forgotten."	**W średniowieczu palono na stosach kobiety oskarżone o czary.** "In the middle ages, women accused of using magic were burned at the stake."
Ten pierścionek należał do mojej babci. "This ring belonged to my grandma."	**Dlaczego chcesz pracować akurat w naszej firmie?** "Why exactly do you want to work at our company specifically?"

Nikt nie chciał iść po zakupy, ale zrobiliśmy losowanie i padło na mnie. "Nobody wanted to go do the shopping, but we had a lottery and it fell on me."	**Pomysłowość to moja jedyna zaleta.** "Creativity is my only advantage."

CULTURAL INSIGHT

Inne wróżby andrzejkowe

Lanie wosku to najbardziej popularna wróżba, ale jest też cała masa innych. Większość skupia się oczywiście wokół zamążpójścia - dziewczyny wróżą sobie, która pierwsza wyjdzie za mąż, jak będzie miał na imię przyszły ukochany, kim będzie z zawodu... Zabawna i nie wymagająca żadnych specjalnych przygotowań jest na przykład wróżba z butami. Z dowolnego miejsca w pokoju ustawiamy na przemian po jednym bucie każdego z zebranych i przestawiamy je z końca na początek tak długo, aż dotrą do drzwi wejściowych. Właściciel buta, który dotknął progu, wkrótce usłyszy kościelne dzwony!

Other St. Andrew's Day Fortunes

Pouring wax is the most popular fortune-telling method, but there are a lot of others. Most of them are naturally centered around getting married: girls tell fortunes about which one of them will get married first, what will be the name of her future lover, what her lover's profession will be... One that is funny and that does not demand any special preparations is, for example, fortune-telling with shoes. We put one shoe of every person in random places around the room, then bring them from the end to the beginning of the row by turn until they reach the entrance. The owner of the shoe that touches the doorstep will hear wedding bells very soon!

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #19 Top Ten Polish Events - Christmas

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

#19

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Boże Narodzenie

2. Najważniejszy dzień Świąt dla Polaków to Wigilia. Rano wielu ludzi idzie jeszcze do pracy, chociaż ci, którzy mogą, biorą wolne, żeby spokojnie skończyć generalne porządki i wielkie gotowanie. A jest co gotować, jeśli na stole ma się znaleźć aż dwanaście tradycyjnych, wigilijnych potraw! Przez cały dzień obowiązuje ścisły post jakościowy – co znaczy, że nie wolno jeść mięsa, oraz ilościowy – wolno jeść tylko trzy razy, w tym jeden raz do syta. Ten „jeden raz do syta" to uroczysta kolacja wigilijna, którą wszyscy z takim namaszczeniem przygotowują. W ciągu dnia wszyscy są trochę głodni, dlatego dzieci co chwilę wyglądają przez okno w nadziei, że pojawiła się już pierwsza gwiazda – znak, że można wreszcie siadać do kolacji. Jak wygląda polska kolacja wigilijna?

3. Na początek, zanim jeszcze usiądziemy, każdy bierze kawałek opłatka i obchodzi po kolei wszystkich pozostałych gości. Składamy sobie nawzajem jak najlepsze życzenia, a potem odłamujemy i zjadamy kawałeczek opłatka drugiej osoby. Kiedy już wszyscy złożyli życzenia wszystkim, można nareszcie siadać do stołu! W każdym polskim domu znajdą się na nim pierogi z kapustą i grzybami, ryba „po grecku" (która wcale nie jest grecką potrawą, ale tak się ją w Polsce nazywa), gorący barszcz i oczywiście obowiązkowy karp. Nie wszyscy przygotowują dwanaście potraw, ale nawet w tych domach, gdzie są wszystkie, nie będzie ani kawałeczka mięsa – post nadal obowiązuje! Przy stole tradycyjnie stawia się o jedno nakrycie więcej, dla niespodziewanego gościa. W Wigilię każdego, kto zapukałby do drzwi, należy przyjąć i zaprosić do stołu. Po kolacji i cieście, nadchodzi pora na odśpiewanie kilku kolęd, a potem… prezenty! Zgadza się, w Polsce prezenty otwieramy już w Wigilię wieczorem. Tam, gdzie mieszkają małe dzieci, często ktoś z rodziny albo sąsiad przebiera się za świętego Mikołaja i przed wręczeniem prezentu odpytuje dzieciaki z wierszyków, znajomości modlitwy i upewnia się, że były grzeczne. Tak naprawdę nigdy żadne dziecko jej nie dostało, ale wszystkie trochę się boją, że jeśli nie udowodnią Mikołajowi, że były grzeczne, zamiast prezentu dostaną rózgę! Z tym Mikołajem, to w ogóle skomplikowana sprawa…

ENGLISH

CONT'D OVER

1. Christmas

2. The most important day of Christmas for the Polish is the Christmas Eve. In the morning, a lot of people still go to work, although those who can take leave to unhurriedly finish general housework and big cooking. And there's a lot to cook, if there are going to be twelve traditional Eve dishes on the table! For the whole day a strict fast is in effect—a quality fast, which means one cannot eat meat, and a quantity fast, which means one can only eat three times, and only once to the full. This "once to the full" is the ceremonial Eve dinner, which everyone prepares with so much deliberation. During the day, everyone is a little hungry, so kids look out of the window every now and then hoping that the first star has already appeared—the sign that you can finally sit down at the dinner table.

3. How does Polish Christmas Eve dinner look? At first, before we sit down, everyone takes a fragment of an wafer and walks around to all other guests. We tell each other "best wishes" and then break off and eat a bit of the other person's wafer. When everybody has exchanged wishes with everybody, we can finally sit at the table! In every Polish home there will be pierogi with cabbage and mushrooms on them, the fish "in a Greek way" (which isn't a Greek dish at all, but it is so called in Poland), hot beet root soup, and naturally the obligatory carp. Not all the people prepare twelve dishes, but even in those homes where all of them are there, there still will be not a single piece of meat—the fast is still in effect! There's one more empty plate traditionally put on the table for an unexpected guest. On Christmas Eve, anyone who knocks on our door should be welcomed and invited to the table.

4. After the dinner and cake, the time comes to sing a few Christmas carols and then...the presents! That's right, in Poland we open the presents on Christmas Eve. Where little children live, someone from the family or a neighbor often dresses up as Santa Claus and before handing out the presents asks kids about the nursery rhymes, asks how well they know their prayers, and makes sure they were good. The truth is no child has ever got one of these, but they all are a little afraid that unless they prove to Santa Claus that they were good, instead of the presents they will get a cane! This Santa business is generally complicated...

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
zamiast	"instead"	conjunction	
spokojnie	"unhurriedly"	adverb	
opłatek	"oblate"	noun	masculine
życzenia	wishes	noun	non-masculine-personal
obowiązywać	"be in effect, be obligatory"	verb	
Wigilia	"(Christmas) Eve"	noun	feminine
namaszczenie	"deliberation"	noun	neuter
do syta	"to the full "	expression	
post	"fast"	noun	masculine
przebierać się	"dress up"	verb	

SAMPLE SENTENCES

Wezmę lody waniliowe zamiast truskawkowych. "I'll take vanilla ice cream instead of strawberry."	**Kot zaskakująco spokojnie przechadza się przed psią budą.** "The cat surprisingly walks unhurriedly in front of the kennel."
Opłatek na Wigilię jest duży i zdobiony obrazkami. "The Christmas Eve oblate (wafer) is big and decorated with pictures."	**Najlepsze życzenia z okazji urodzin!** "Best wishes on your birthday!"

Po dwudziestej drugiej obowiązuje cisza. "After 10 PM, it is obligatory to keep silent."	**Wigilię urządzimy u nas, a w Pierwszy Dzień Świąt odwiedzimy dziadka.** "We will organize on the Christmas Eve at our place, and on the First Day of the Holiday we will visit grandpa."
Pan Kopytko z namaszczeniem sortuje swoją kolekcję motyli. "Mr. Koptyko is sorting his butterfly collection with much deliberation."	**Nie najadaj się do syta, bo nie zmieścisz deseru.** "Don't eat until full, or you won't have space for dessert."
Dziś jest post, dlatego na obiad będzie ryba. "Today is a fast, that's why there will be fish for dinner."	**Na mój pierwszy bal przebierańców przebrałam się za Noc.** "For my first dress-up party I dressed up as The Night."

CULTURAL INSIGHT

Kto przynosi prezenty?

Święty Mikołaj po raz pierwszy pojawia się w polskich domach 6 grudnia, w swoje imieniny i zostawia drobne prezenty i słodycze w czystych butach. Kiedy przychodzi Wigilia, w centralnej Polsce ten sam Mikołaj pojawia się po raz drugi, ale w innych regionach prezenty „pod choinkę" przynosi cały szereg zupełnie innych postaci! W Wielkopolsce, czyli w okolicach Poznania, usłyszycie bardzo zdecydowaną opinię, że Mikołaj jest w Mikołajki, a na Gwiazdkę (tak też się nazywa Boże Narodzenie) jest Gwiazdor. To przecież nawet słychać! Za to w Krakowie zapytają ze śmiechem, skąd się niby wziął ten cały „Gwiazdor", a potem wytłumaczą, że święta to urodziny Jezusa i prezenty przynosi sam Mały Jezusek, z pomocą niewidzialnego Aniołka lub Gwiazdki.

Who Brings the Presents?

St. Nicholas appears in Polish houses for the first time on December 6, his Name Day, and he leaves small presents and sweets in clean shoes. When Christmas Eve comes, in central Poland the same Saint Nicholas appears for the second time, but in other regions, the presents under the Christmas tree are brought by a number of other characters. In Greater Poland, which means around Poznan, you will hear a very firm claim that St. Nicholas comes on St. Nicholas Day, and for the Star Holiday (that's also what we call Christmas), there's the Starman. It even sounds appropriate! In turn, in Cracow they will ask you while laughing where did that so-called Starman come from, and then they will explain that Christmas is Jesus's birthday so the baby Jesus either brings the presents himself or with help from invisible angels or stars.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #20 Top Ten Polish Events - New Year's Eve

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
5 Cultural Insight

20

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Sylwester i Nowy Rok

2. W Polsce Sylwestra obchodzi się tak samo, jak w innych częściach Europy. Urządzamy bale i imprezy, a o północy wystrzeliwujemy w niebo fajerwerki i pijemy szampana. Pomimo zimna, sporo jest imprez plenerowych, organizowanych przez samorządy miast i wielu ludzi wita nowy rok na rynkach i placach, dzieląc się szampanem i życzeniami z nieznajomymi. W telewizji nadawane są głównie relacje z imprez i koncertów, trudno więc liczyć na to, że zamkniemy się w domu przed ekranem i obejrzymy jakiś dobry film, no chyba, że na DVD.

3. Sylwester, pomimo, że nazwany tak od imienia papieża, to bardzo świeckie święto. Czy to oznacza, że nie ma żadnych ciekawych polskich tradycji związanych z witaniem nowego roku? Ależ są, jest ich nawet sporo, a wszystkie związane z… nadejściem wiosny. W naszym klimacie to ona zawsze stanowiła symboliczny początek roku i przyjęty z zachodu kalendarz nie mógł tego zmienić tak do końca.

4. Mimo wszystko jest kilka zwyczajów, o których wasi polscy znajomi mogą nawet nie wiedzieć, a których tu i tam niektórzy przestrzegają. Jeśli chcecie zapewnić sobie w nowym roku powodzenie w sferze finansowej, włóżcie do portfela łuski z wigilijnego karpia – żeby w nowym roku było tyle pieniędzy, co ryba ma łusek! Uważajcie też, żeby ani w Sylwestra ani tym bardziej w Nowy Rok nie sprzątać, bo możecie przypadkiem wymieść szczęście z domu. Pierwszą osobą, która wchodzi do waszego domu w nowym roku, powinien być mężczyzna składający wszystkim życzenia. A jeśli chcecie, żeby zniknęły zmartwienia, które męczyły was w poprzednim roku, zapiszcie je na czerwonej kartce i w Sylwestra spalcie tę kartkę. Nie mam pojęcia, czy to działa, ale chyba warto spróbować?

5. Na koniec małe ostrzeżenie. W Polsce bardzo popularne wśród nastolatków są petardy. Ich hałas można usłyszeć już na tydzień przed Sylwestrem, a w samą noc z 31 grudnia na 1 stycznia są po prostu wszędzie. Dlatego jeżeli postanowicie o północy wyjść na dwór, żeby lepiej widzieć sztuczne ognie albo złożyć życzenia noworoczne sąsiadom, koniecznie bardzo uważajcie pod nogi!

ENGLISH

CONT'D OVER

1. Sylvester Night and New Year's Day

2. In Poland, Sylvester Night is celebrated the same way as in other parts of Europe. We organize balls and parties, and at midnight we launch fireworks to the sky and drink champagne. In spite of the cold, there are a number of open air events organized by city councils, and a lot of people greet the new year in marketplaces and squares, sharing champagne and wishes with strangers. On television, mostly parties and concerts are broadcast, so it's hard to count on closing ourselves off at home in front of the screen and watching a good movie unless it's on a DVD.

3. Sylvester Night, although so-called from a name of a pope, is a very secular holiday. Does it mean there are no interesting Polish traditions connected to greeting the new year? Of course there are—there are even quite a lot of them—but all are related to...the coming of spring. In our climate, it has always been spring that has always constituted the symbolic beginning of the year, and a calendar accepted from the West couldn’t have changed that fully.

4. Still, there are a handful of traditions that your Polish friends may not even know, but they are respected here and there by some people. If you want to secure good luck in the financial sphere, put the scales of the Christmas Eve carp inside your wallet, so that in the new year there will be as much money as the fish had scales! Pay attention not to do housework either on Sylvester Day nor the New Year's Day, or you may sweep the happiness out of your house by chance. The first person who enters your house on New Year's Day should be a man wishing everyone good luck. And if you want the worries that have been tormenting you in the previous year to disappear, write them down on a red piece of paper, and on Sylvester night burn the paper. I have no idea whether it works, but it's probably worth a try.

5. In the end, a little warning. In Poland, petards are very popular among teenagers. You can hear the noise even a week before Sylvester, and on the night from December 31 to January 1 itself, they are simply everywhere. Therefore, if you decide to go out at midnight to get a better view of the fireworks or to pass best wishes to your neighbors, really pay a lot of attention on where you step!

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
łuska	" scale"	noun	feminine
wystrzeliwać	"launch"	verb	
sporo	"quite (a number)"	numeral	
nieznajomy	"stranger"	noun	masculine
nie mieć pojęcia	"have no idea"	expression	
stanowić	"constitute, determine"	verb	
męczyć	"torment"	verb	
ostrzeżenie	"warning"	noun	neuter
przypadkiem	"by chance"	expression	
zapewniać	"secure"	verb	

SAMPLE SENTENCES

Łuski spadły mu z oczu. "Scales fell from his eyes."	**Naukowcy chcieliby co miesiąc wystrzeliwać nową rakietę w kosmos.** "Scientists would like to launch a new rocket into space every month."
Mam sporo znajomych na Śląsku. "I have quite a number of friends in Silesia."	**Dzieci nie powinny rozmawiać z nieznajomymi.** "Children shouldn't talk to strangers."

Nie mam pojęcia, gdzie to jest i nic mnie to nie obchodzi. "I have no idea where it is, and I don't care."	**Król nie stanowi prawa, on jest prawem.** "The King doesn't determine the law, the king is the law."
Pan Kopytko męczy się z tym zadaniem od tygodnia. "Mr. Kopytko has been tormenting himself with this assignment for a week."	**Myślałam, że dostanę mandat, ale na szczęście skończyło się na ostrzeżeniu.** "I thought I'd get a ticket, but luckily it ended with a warning."
Czy my się przypadkiem nie znamy? "Do we know each other by any chance?"	**Tym rzutem zawodnik zapewnił sobie miejsce w finale.** "With this throw, the player has secured himself a place in the finals."

CULTURAL INSIGHT

Sylwestrowa "Prywatka"?

W Sylwestra w Polsce bawią się wszyscy i wszyscy dosyć głośno - również we własnym domu lub mieszkaniu. W Polskich rodzinach czymś na kształt tradycji stało się już, że rodzice wybierają się na sylwestrowy bal (zazwyczaj dosyć drogi) do jakiejś restauracji, a młodzież zostaje sama w domu i urządza prywatki. Tak samo robią też młodzi dorośli którzy wolą skromniejszą zabawę w gronie przyjaciół i mogą odesłać dzieci do dziadków. Prywatka to prywatna impreza - urządzana we własnym domu, dla dobrych znajomych, których należy zaprosić dużo wcześniej, bo plany na Sylwestra Polacy potrafią robić już w listopadzie. Na prywatkę można przyjść z osobą towarzyszącą, ale należy wcześniej poprosić gospodarza o zgodę - to impreza zamknięta!

Prywatka on Sylvester night?

On Sylvester night, everybody in Poland is partying, and they all party rather loud—even at

their own houses or flats. In Polish families, it has become a sort of tradition that parents go to a Sylvester Ball (usually quite expensive) at some restaurant, and the youths stay home alone and organize private parties. Young adults who prefer more simple fun among friends can also send the kids away to their grandparents.

Prywatka is a private party thrown made at one's own home for good friends whom you should invite much earlier, because the Polish can make plans for Sylvester Night as early as November. You can come to a *prywatka* with a companion, but you should ask for your host's permission before: it's a closed party!

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #22 Warsaw, The Phoenix City in Poland

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
4 Cultural Insight

22

COPYRIGHT © 2015 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Warszawa, Polska - Miasto Feniks

2. Warszawa jest zarówno stolicą Polski, jak i największym miastem w kraju. W granicach miasta, które obejmują ponad 50 kilometrów kwadratowych, mieszkają prawie 2 miliony ludzi. Miasto jest położone mniej-więcej w połowie drogi pomiędzy Bałtykiem a Karpatami. Chociaż już w IX-X w. istniały tu osady ludzkie, to jednak miasto Warszawa wykiełkowało dopiero około 1300 roku.

3. Warszawa leży nad rzeką Wisłą, w centrum Niziny Mazowieckiej, na kilku wzgórzach. Najwyżej położony punkt miasta ma wyniesienie około 120 m. n.p.m., natomiast punkt położony najniżej – około 75 m. n.p.m. Tak więc w obrębie miasta występują dość znaczące różnice wysokości. Wisła przecina miasto prawie dokładnie na pół, a wokół miasta rozciągają się liczne obszary pokryte lasem i piaszczystymi wydmami.

4. Większa część miasta jest dość nowa, ponieważ Warszawa została podczas II Wojny Światowej praktycznie zmieciona z powierzchni ziemi. Zniszczono wtedy osiemdziesiąt procent budynków w mieście. To dlatego Warszawa często nazywana jest „Miastem Feniksem”. Zagraniczne inwestycje wspierały jej wzrost. Miasto nadal przyciąga zamorskich inwestorów, oferując liczne, gotowe do rozwoju, grunty.

5. Ponieważ Warszawa jest stolicą Polski, znajdują się tu siedziby wszystkich instytucji rządowych. W mieście znajduje się także Centrum Zdrowia Dziecka – jedna z najlepszych placówek medycznych w kraju. Oprócz tego, znajduje się tu wiele innych placówek medycznych wysokiej klasy - miasto stanowi centralny punkt medyczny kraju.

ENGLISH

1. Warsaw, Poland: The Phoenix City

CONT'D OVER

2. Warsaw is the capital of Poland, and it's also the largest city in the country. Almost two million people live inside the city limits, which covers about twenty square miles. The city lies about halfway between the Baltic Sea and the Carpathian Mountains. Although there have been settlements in the area of Warsaw since the ninth or tenth century, the city of Warsaw didn't actually sprout in the area until sometime around 1300 A.D.

3. Warsaw sits right on the Vistula River in the middle of the Masovian Plain, and the city sits on the tops of several hills and mountains. The highest point of the city is about four hundred feet above sea level, while the lowest point is about 250 feet above sea level, so there is quite a bit of height variation within the city. The Vistula River cuts the city right in half, and there are many areas of forest and sandy dunes around the edges of Warsaw.

4. Much of the city is fairly new because it was wiped out during World War II. Eighty percent of the buildings in Warsaw were destroyed during World War II, which is why many people refer to the city as "the Phoenix City." Foreign investments have spurred growth, and the city continues to draw in investors from overseas by offering up the many plots of empty land that are ripe for development.

5. Since Warsaw is the capital of Poland, you will find all of the federal government and Parliament buildings there. The city is also home to the Children's Memorial Health Institute, which is one of the finest medical facilities in the entire country. The city serves as a medical focal point within the country, containing many other high class medical facilities.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
inwestycja	investment	noun	female
zmieciony	"wiped out"	adjective	masculine
zamorski	"overseas"	adjective	masculine
różnica	"difference, variation"	noun	feminine

placówka	facility, institution, establishment	noun	feminine
mniej-więcej	"more or less, halfway, roughly"	adverb	

SAMPLE SENTENCES

Zakup tego domu to moja najlepsza inwestycja. Buying that house was my life's best investment.	**Całe miasto zostało zmiecione z powierzchni ziemi siłą natury.** "The entire city was wiped out from the surface of the Earth by the power of nature."
Dawniej tylko statkami ludzie wybierali się w zamorskie podróże. "Long ago, people could travel overseas only by ships."	**Nie ma znaczącej różnicy między Tokio i Osaką.** "There is no significant difference between Tokyo and Osaka."
Jedyną polską placówką w Tokio jest Ambasada Rzeczpospolitej Polskiej. "The only Polish facility in Tokyo is the Republic of Poland's embassy. "	**Miałam mniej wiecej tyle lat co ona, kiedy zaczęłam palić papierosy.** "I was roughly the same age as she when I began to smoke cigarettes."

CULTURAL INSIGHT

Warszawa: Dobry dom dla miłośników natury

W rankingu najdroższych miast do życia, Warszawa zajęła 67 miejsce na świecie. Jednak w mieście występuje sporo zieleni, co czyni je wartym zamieszkania dla miłośników natury. Dwadzieścia pięć procent obszaru miasta stanowią tereny zielone: liczne parki, lasy i obszary

ochrony natury. W sumie w mieście znajdują się 82 parki, które pokrywają zaledwie 8 procent obszaru miasta. Pozostałe obszary zielone stanowią ogrody, skwery i szpalery drzew wzdłuż ulic, które dodają miastu świeżości i piękna.

Warsaw: A Good Home for Nature Lovers

Warsaw was ranked the sixty-seventh most expensive city to live in throughout the entire world, although the city clearly has a commitment to green space, which certainly makes it worthwhile for nature lovers. Twenty-five percent of the surface area of the city is green space, and there are numerous parks, forests, and conservation areas within the city limits. In all, there are about eighty-two parks in the city, and those parks are only eight percent of the city's area. You'll find the rest of that green space spread out among neighborhoods, yards, and tree-lined streets that create a very lush and beautiful place to live.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #22 Krakow, a City With a Rich History and a High Tech Future

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
4 Cultural Insight

22

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Kraków, Polska

2. Kraków jest drugim co do wielkości miastem w Polsce oraz jednym z najstarszych miast w kraju. Leży nad Wisłą w południowej części Polski. W mieście zlokalizowane są trzy rezerwaty przyrody, które obejmują 120 akrów z obszaru miasta.

3. Historia Krakowa sięga epoki kamiennej, a złoty wiek miasta przypadł na XV i XVI wiek. Właśnie w tym czasie powstało bardzo wiele arcydzieł sztuki polskiego Renesansu. W tym czasie również rozwój architektury miał wielkie znaczenie. Wiele zabytkowych budynków stoi do dziś, ponieważ – w przeciwieństwie do Warszawy - większość przetrwała II Wojnę Światową. Stało się tak prawdopodobnie dlatego, że po niemieckiej inwazji na Polskę, która miała miejsce w 1939 roku, Niemcy ustanowili tu siedzibę nazistowskiego rządu.

4. Obecnie Kraków jest gospodarczo jednym z najważniejszych miast Polski. Od czasu upadku komunizmu w Polsce, Kraków notuje stabilny rozwój gospodarczy. Władze miasta starają się zmienić Kraków w „Europejską Dolinę Krzemową” i z pewnością mogą tego dokonać, ponieważ zagraniczni inwestorzy nadal wkładają pieniądze w rozwój miasta. Kilkoro gigantów technologicznych, a w tym—Google, IBM, General Electric, Motorola i Hitachi ma swoje główne siedziby właśnie w Krakowie. Miasto jest również ośrodkiem Wspólnoty Wiedzy i Innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii.

ENGLISH

1. Krakow, Poland

2. The city of Krakow, Poland is the second-largest city in Poland, and it's also one of the oldest in the country. It's located right on the Vistula River in the southern part of the country. The city is home to five nature reserves that make up 120 acres of the city's land.

CONT'D OVER

3. The history of Krakow dates all the way back to the Stone Age, although the fifteenth and sixteenth centuries are referred to as the city's golden age. It was during these times when a large number of Polish Renaissance art pieces were created. Architecture was also very big during this time. Many of the historic buildings that were built in Krakow are still standing today because, unlike Warsaw, the country's capital, most of Krakow actually survived World War II. This is probably because right after the Germans invaded Poland in 1939, they made Krakow the capital of the Nazi government in Poland.

4. Today, the city is one of the most important economic cities in Poland. Since the fall of communism in Poland, there has been steady economic growth throughout Krakow. City leaders are trying to turn Krakow into "Europe's Silicon Valley," and they are certainly poised to do so as foreign investors continue to pour money into the development of the city. Several tech giants, including Google, IBM, General Electric, Motorola, and Hitachi, have major locations in Krakow. The city is also a co-location center of the Knowledge and Innovation Community of the European Institute of Innovation and Technology.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
arcydzieło	"masterpiece, masterwork, art piece"	noun	neuter
epoka kamienna	"Stone Age"	proper noun	female
rezerwat	"reserve, reservation, national park, preserve"	noun	masculine
Dolina Krzemowa	"Silicon Valley"	proper noun	female
innowacja	innovation, novation	noun	female
smok	dragon	noun	masculine
siarka	sulfur	noun	feminine

poświęcać	"to sacrifice"	verb
złagodzić	"to appease, to soften, to mitigase"	verb

SAMPLE SENTENCES

Arcydzieło Da Vinciego, 'Mona Lisa', zostało dwa razy skradzione. "Da Vinci's masterpiece, the Mona Lisa, has been stolen twice."	**Ludzie z epoki kamiennej byli niepiśmienni.** "People from the Stone Age were illiterate."
W Polsce jest 1407 rezerwatów przyrody. "There are 1407 nature reserves in Poland."	**W Krakowie planują rozwój polskiej Doliny Krzemowej.** "The development of Polish Silicon Valley is planned in Krakow."
Ta książka zawiera moc innowacji odnośnie mojej nauki języka! This book is full of innovations regarding my language studies!	**Smoki są ważną częścią chińskich i japońskich legend.** "Dragons are a significant element of Chinese and Japanese folk tales."
Siarka nie jest metalem. "Sulfur is not a metal."	**Poświęcam cały wolny czas na opiekę nad jej psem.** "I sacrifice all my free time to take care of her dog."

Gniew samuraja był niemożliwy do złagodzenia.

"The samurai's anger was impossible to appease."

CULTURAL INSIGHT

Legenda Krakowa

Przegląd kulturalny: Legenda o założeniu Krakowa głosi, że Książę Krak zbudował miasto nad jaskinią, w której mieszkał Smok Wawelski. Smok każdego dnia grabił miasto i pożerał zwierzęta gospodarskie. Aby złagodzić gniew bestii, mieszkańcy miasta co miesiąc dostarczali do wejścia do jaskini smoka, dziewicę. Poświęcono już wszystkie dziewice w mieście, z wyjątkiem córki księcia. Książę Krak obiecał, że odda rękę swojej córki rycerzowi, który zgładzi smoka. Próbowało wielu, lecz wszyscy zginęli w walce. Zadaniu sprostał dopiero uczeń szewca. Napełnił jagnię siarką i dał je smokowi. Po zjedzeniu jagnięcia, smok wypił połowę wody z Wisły i eksplodował.

The Legend of Krakow

The story about Krakow's founding goes that Prince Krak built the city above a cave in which the Krakow Dragon lived. According to the myth, every day the dragon would pillage the city and eat its livestock. The townspeople had to leave a virgin at the mouth of the dragon's cave every month to appease its anger. All the city's virgins were sacrificed except for the king's daughter, and King Krak promised his daughter in marriage to the knight who could slay the dragon. Countless knights tried but died trying. A cobbler's apprentice met the challenge. He stuffed a lamb with sulfur and offered it to the dragon. After the dragon ate it, he drank half of the Vistula River and ended up exploding.

PolishPod101.com

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #23
Greater Poland: the Heart of Poland

CONTENTS

Polish
English
Vocabulary
Sample sentences
Cultural insight

#23

POLISH

1. Wielkopolska
2. Wielkopolska to region Polski leżący w zachodniej części kraju.
3. Stolicą Wielkopolski jest Poznań – miasto położone w centrum regionu, nad rzeką Wartą.
4. Granice regionu zmieniały się z biegiem historii, jednak zawsze obejmowały tereny zasilane Wartą i jej dopływami.
5. Mieszkańcy dzielą Wielkopolskę na dwie części, ze względu na ich cechy geograficzne.
6. Północna część to obszar pokryty licznymi jeziorami i wzniesieniami.
7. Południową część Wielkopolski stanowią głównie płaskie równiny.
8. W Wielkopolsce położony jest Wielkopolski Park Narodowy, 12 parków krajobrazowych oraz część Drawieńskiego Parku Narodowego.
9. Z powodu zajmowania ważnego miejsca w historii kraju, Wielkopolska bywa nazywana „kolebką polskości".
10. W X wieku region Wielkopolski stanowił centrum kraju, a Gniezno było w tamtym czasie głównym ośrodkiem władzy.
11. Było nawet przez pewien czas stolicą Polski, zanim przeniesiono ją w 1038 r. do Krakowa.
12. W XII wieku władcy podzielili Wielkopolskę – część regionu przeszła w ręce jednego władcy, a druga część w ręce drugiego.
13. Z biegiem lat Wielkopolska przechodziła z rąk do rąk, a w 1919 r. wybuchło Powstanie Wielkopolskie, dzięki któremu większość kontroli nad regionem przeszła z rąk niemieckich w polskie.
14. Kilka części Wielkopolski pozostało jednak pod kontrolą niemiecką, co stanowiło zapowiedź przyszłości regionu jako części nazistowskich Niemiec.
15. Obecnie, od czasu zakończenia II Wojny Światowej, Wielkopolska znajduje się w polskich rękach.

ENGLISH

1. Greater Poland

2. Greater Poland encompasses the part of the country that falls within the west side of the central part of the country. Poznan is the main city in Greater Poland, and it's located in the center of the province right on the Warta River. The area's borders have changed quite a bit throughout history, but it does lie in the area that is fed by the Warta River and its tributaries.

3. The locals divide Greater Poland in half by the region's geography. The northern part of Greater Poland is the lake district, and it's full of many lakes and hills. The southern half of Greater Poland consists of mostly flat plains. The area is home to the Wielkopolska National Park, twelve landscape parks, and part of Drawno National Park.

4. Due to its important place in history, sometimes Greater Poland is referred to as "the cradle of Poland." It was the very heart of Poland in the tenth century, and the city of Poznan was a major center of power within the country of that day. It was even the capital of Poland until the capital was moved to Krakow in 1038. By the twelfth century, rules started to divide up Greater Poland, with part of the region going to one ruler and the other part going to another ruler. It passed around from ruler to ruler throughout its history, and in 1919, the Greater Poland Uprising shifted control of most of it to Poland rather than Germany. A few parts of Greater Poland did remain under the control of Germany, a foreshadowing of the region's future as part of Nazi Germany. Today it's under the control of Poland again and has been since the end of World War II.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
artefakt	"artifact"	noun	masculine
dopływ	"tributary"	noun	masculine
mieszkaniec	"local, inhabitant"	noun	masculine
powstanie	"uprising, creation, foundation"	noun	neuter
przyszłość	"future"	noun	feminine
wojna	"war"	noun	feminine
archeologiczny	"archeological"	adjective	masculine

SAMPLE SENTENCES

Muzeum Narodowe w Tokio posiada ogromną kolekcję artefaktów pochodzących od Ajnów. "Tokyo National Museum has a huge collection of Ainu artifacts."	Nie wszystkie dopływy Wisły sa czystymi rzekami. "Not all the Vistula's tributaries are clean water streams."
Nieznane miasto najlepiej zwiedza się z jego mieszkańcami. "When visiting an unknown city, it's best to hang around with the locals."	W historii Polski jest pełno powstań. "Polish history is full of uprisings."

Ona się bardziej martwi o moją przyszłość niż o swoją. "She worries more about my future than about her own."	Hipisi protestowali przeciwko wojnie. "The hippies opposed the war."

On nigdy nic nie odkrył podczas swoich licznych archeologicznych wypraw.

"He hasn't discovered anything during his numerous archeological expeditions."

CULTURAL INSIGHT

Ekspedycje w Wielkopolsce

Wielkopolska stanowiła obszar badań dla licznych ekspedycji archeologicznych, które odkrywały dawną historię regionu. Badania archeologiczne prowadzili tu zarówno Polacy, jak i Niemcy. Wyniki ich badań prezentowane są w Muzeum Wielkopolski. Dzięki artefaktom odkrytym w Wielkopolsce, archeologowie zrekonstruowali domy, groby i inne elementy codziennego życia, np. z obszarów pracy. Muzeum Archeologiczne w Poznaniu mieści liczne stałe kolekcje artefaktów odkrytych na obszarze Wielkopolski.

Expeditions in Greater Poland

The area of Greater Poland has been home to many archaeological expeditions that have reached back into time to explore the history of the region. Both Poland and Germany, the two main controlling countries of the region, have launched archaeological expeditions there. The Greater Poland Museum now handles these expeditions. Thanks to the artifacts that have been discovered in Greater Poland, archaeologists have been able to reconstruct dwellings, graves, and other elements of daily life, like work areas. The Poznan Archaeological Museum houses many permanent collections and exhibitions featuring artifacts that have been unearthed in the region of Greater Poland.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #24 A Region of Geographic Differences: Lesser Poland

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
4 Cultural Insight

24

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Małopolska

2. Kraków jest stolicą Małopolski, regionu położonego w południowo-wschodniej, granicznej części kraju. Południową granicę Małopolski stanowią góry Karpaty, a północną – rzeki - Pilica i Liwiec. Od połowy XI wieku niemalże do końca XVI wieku, Kraków był stolicą Polski. Po przeniesieniu stolicy do Warszawy, Małopolska zaczęła tracić na znaczeniu, choć nigdy nie utraciła rangi historycznej.

3. Region nie przez cały czas znajdował się w polskich rękach. Wisła, która przepływa przez środek regionu, stanowiła linię jego podziału. Po rozbiorach Polski, które miały miejsce w XVIII wieku, połowa Małopolski przeszła pod władanie Austrii. Niektóre miasta leżące w północnej części Małopolski, z powodu separacji austriackiej, przestały być częścią regionu. Obecnie mają one więcej swojego charakteru niż reszta Małopolski.

4. W obszarze Małopolski znajduje się nie tylko rzeka Wisła, ale także Góry Świętokrzyskie i inne ważne regiony geograficzne, jak np.Kotlina Sandomierska. Większość regionu stanowi teren górzysty. Rysy – najwyższy szczyt Polski – również znajdują się w tym regionie. Znajduje się tu również kilka innych bardzo wysokich gór, liczne jeziora i rzeki (w tym Warta).

ENGLISH

1. Lesser Poland

CONT'D OVER

2. The city of Krakow is the capital of Lesser Poland, which lies in the southeastern corner of Poland. Lesser Poland's southern boundary is at the Carpathian Mountains, and the northern boundary falls along the Pilica and Liwiec Rivers. Krakow was the capital of Poland from the middle of the eleventh century until almost the end of the sixteenth century. When Warsaw became the capital city of the country, Lesser Poland began to lose some of its importance, although the historical significance of the region was still there.

3. The region wasn't always controlled by Poland. The Vistula River, which runs down the middle of it, was the dividing line of the region, and Austria took control of half of Lesser Poland after the Partitions of Poland, which resulted in the country being divided up by various countries in the eighteenth century. Some of the northern cities in Lesser Poland no longer seem to be part of the region because of the Austrian separation. They now have more of their own identity, which is quite different from the rest of Lesser Poland.

4. In addition to the Vistula River, Lesser Poland also includes the Sqietokrzyskie Mountains and many other geographical features, like the Sandomierz Basin. Most of the region is very hilly, and Mount Rysy, which is the highest mountain in Poland, lies within the Lesser Poland region. There are also several other very tall mountains in the region, as well as a number of lakes and rivers, including the Warta River.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
liczny	"number of, numerous"	adjective	masculine
separacja	"separation"	noun	feminine
władanie	"possession, mastery, control"	noun	neuter
znaczenie	"meaning, importance"	noun	neuter

górzysty	mountainous, hilly	adjective	
jezioro	"lake"	noun	neuter
szczyt	"peak, top, pinnacle, climax, mount"	noun	masculine
kotlina	basin, valley, cirque	noun	female

SAMPLE SENTENCES

Liczne grono zebrało sie na przyjęciu na plaży. "A great number of people gathered at the beach party."	**Separacja dobrze zrobi wam obojgu.** "Separation will have a good influence on both of you."
Polska była kiedyś pod władaniem Austrii. "Poland was once under Austria's control."	**Jego obietnice nie mają znaczenia.** "There is no meaning in his words."
Owce hoduje się na górzystych terenach. Sheep are kept in the mountainous areas.	**Jezioro zamarzło dopiero wczoraj, jeszcze nie wolno jeździć na łyżwach!** "The lake has frozen only yesterday; you can't go ice skating yet!"
Uwielbiam żeglować po jeziorze Miyagase. "I love sailing on Miyagase Lake."	**Wspiął się na szczyt najwyższej góry świata.** "He has climbed to the peak of the world's highest mountain."
Mieszka w przepięknej kotlinie nad rzeką. He lives in a beautiful valley near the river.	

CULTURAL INSIGHT

Przegląd kulturalny: Podczas II Wojny Światowej, małopolscy aptekarze bardzo zaangażowali się w ochronę społeczności żydowskiej. Z badań przeprowadzonych przez Macieja Bileka, wynika że w Małopolsce było kilku bardzo dobrze znanych i szanowanych żydowskich aptekarzy, ale wielu zaangażowanych nie było Żydami. Dokarmiali lokalnych Żydów i wspierali ich finansowo. Aptekarze opatrywali rany Żydów poparzonych w gettach, podawali im leki i zaopatrywali ich w tym czasie w inne potrzebne środki farmaceutyczne. Pomogli również niektórym uciec z getta i dostarczyli im rowery do ucieczki.

How Polish Pharmacists Came to the Rescue in World War II

Pharmacists throughout Lesser Poland became actively involved in protecting the Jewish community in Poland during World War II. According to research by Maciej Bilek, there were several very well-known and loved Jewish pharmacists in Lesser Poland, but many of those who participated were not Jewish. They bought food to give to local Jews and helped support them financially. Pharmacists bandaged the wounds of Jews who were burned in the Jewish ghettos and gave them medicine and took care of their other pharmaceutical needs during this time. They also helped some Jews escape from the ghetto and provided bicycles for them to escape.

LESSON NOTES

Advanced Audio Blog S1 #25 An Important Polish Port City: Gdansk

CONTENTS

2 Polish
2 English
3 Vocabulary
4 Sample Sentences
4 Cultural Insight

#25

COPYRIGHT © 2013 INNOVATIVE LANGUAGE LEARNING. ALL RIGHTS RESERVED.

POLISH

1. Gdańsk, Polska

2. Gdańsk leży nad Bałtykiem i jest ważnym portem krajowym. Poza tym miasto leży u ujścia rzeki Motława, która zasila bezpośrednio główną drogę wodną i łączy Gdańsk z Warszawą. Gdańsk to jedno z najszybciej rozwijających się miast Europy, a gdański port stanowi ważny międzynarodowy ośrodek dla całego kontynentu.

3. Gdańsk jest położony na południowym brzegu Zatoki Gdańskiej. Zazwyczaj Gdańsk, Gdynię i Sopot nazywa się wspólną nazwą - Trójmiasto. W Trójmieście mieszka ponad 800 tys. ludzi. Gdańsk w różnych okresach swojej historii znajdował się we władaniu Polaków, Niemców, był także miastem wolnym, a więc na pewno jest to miejsce przepełnione historią.

4. W przeszłości miasto posiadało dwie nazwy. Polacy nazywali je Gdańskiem, ale gdy znajdowało się w rękach Niemców, nazywano je Danzig. Przez wiele lat w Gdańsku mieszkało więcej Niemców niż Polaków. Po zakończeniu I Wojny Światowej, z powodu zamieszkującej go większości niemieckiej, Gdańsk uzyskał status wolnego miasta. W tym czasie kontrolę nad miastem sprawowała Liga Narodów, choć w dużej mierze również Polska. Z powodu dużej liczby mieszkających tu w tamtym czasie Niemców, naziści zdobyli władzę rządową nad miastem jeszcze przed wybuchem II Wojny Światowej. W rzeczywistości inwazja na Polskę rozpoczęła się właśnie od bitwy o Gdańsk, który stał się pierwszym miastem zajętym przez Niemców podczas II Wojny Światowej.

ENGLISH

1. Gdansk, Poland

CONT'D OVER

2. The city of Gdansk, Poland lies right on the Baltic Sea, and it's an important port for the country. The city also sits at the mouth of the Motlawa River, which feeds directly into the main waterway system and connects Gdansk with Warsaw. Gdansk is one of the fastest growing ports of Europe, and the city's port is an important international center for the continent.

3. Gdansk is located on the south side of Gdansk Bay, and it's known as the tri-city area when the cities of Gdynia and Sopot are included. More than 800,000 people live in the Tricity area. The area has been ruled by Poland, Germany and itself at various points throughout history, so it is certainly a place with a lot of history.

4. Gdansk has had two major names throughout the course of history. The people of Poland call it by the name Gdansk, but when Germany had control of the city, they called it Danzig. For many years, there were more Germans living in the city than there were Poles. After World War I, the city came under its own rule because of the German majority living within city limits. The League of Nations controlled Gdansk during this time, although Poland did control much of the city. The Nazis gained governmental control of the city before World War II because of the large number of Germans living there. In fact, Germany's invasion of Poland actually started with a fight over the control of Gdansk, and the city was the first one in Poland invaded by Germany in World War II.

VOCABULARY

Polish	English	Class	Gender
większość	"majority, most of"	noun	female
zatoka	"bay"	noun	feminine
port	"port"	noun	masculine
nazista	"Nazi"	noun	masculine
przeszłość	"past, course of history"	noun	feminine
międzynarodowy	"international"	adjective	masculine

wybuch	"explosion, outbreak, eruption, burst"	noun	masculine
pierwszy	first	numeral	masculine

SAMPLE SENTENCES

Zadecyduje opinia wiekszości. "The majority's opinion will decide."	**Chce mieszkać na tropikalnej wyspie z widokiem na zatokę.** "I want to live on the tropical island, with a view on the bay."
Yokohama to ważny port. "Yokohama is an important port."	**Naziści zdobyli władzę rządową nad miastem jeszcze przed wybuchem II Wojny Światowej.** "The Nazis gained governmental control of the city before World War II."
Myślenie o przeszłości przygnębia go. "Thinking about the past brings him down."	**Studiuję stosunki międzynarodowe.** "I study international relations."
Wybuch wulkanu wstrzymał ruch lotniczy w całej Europie. "The volcano's eruption halted air traffic throughout Europe."	**Na mój pierwszy bal przebierańców przebrałam się za Noc.** "For my first dress-up party I dressed up as The Night."

CULTURAL INSIGHT

Przegląd kulturalny: Początki Gdańska datuje się na 997 rok. Kontrolę nad miastem sprawowały różne kraje, walczące między sobą o ten ważny port. Od założenia miasta, podlegało ono kontroli przez Polskę, ale w 1308r. zostało zajęte przez Zakon Krzyżacki. Po zakończeniu Wojny trzynastoletniej, Gdańsk został wcielony do Polski i do roku 1593 był

częścią Rzeczpospolitej Obojga Narodów. W 1793 roku przeszedł w ręce Prus, a w 1807 roku uzyskał status wolnego miasta. W 1815 roku ponownie został wcielony do Prus, a w 1817 roku został częścią Niemiec. W 1918 roku znów stał się wolnym miastem, aby w 1939 roku przejść pod rządy niemieckie. W 1945 roku powrócił do Polski.

Gdansk Is in Demand

Gdansk dates all the way back to 997, and the city has been under the control of many different countries as they fought over this important port. When the city was first founded, it was part of Poland, but by 1308, it was controlled by the Teutonic Order. After the Thirteen Years' War, it became part of Poland, and then by 1593 it was part of the Polish-Lithuanian Commonwealth. In 1793, it became part of Prussia, and then in 1807 it became a free city. Gdansk became part of Prussia again in 1815 and then part of Germany in 1871. It was a free city again in 1918 before coming under the rule of Germany in 1939. In 1945, it became part of Poland again.

PolishPod101.com

	Intro
1	Seriously, Let's Visit the Polish Bathrooms!
2	Want to Do Business with the Polish Goats?
3	The King of the Polish Forest
4	This Way to Remarkable Polish History!
5	Who's Afraid of a Polish Dragon?
6	Can Only Polar Bears Swim in Poland?
7	What Do the Stars and Cookies Have in Common in Poland?
8	Masuria
9	Silesia and Wroclaw
10	The Polish Mountains
11	The Great Finale
12	The First Day of Spring
13	Easter
14	Labor Day
15	Iuvenalia
16	All Saints' Day
17	Anniversary of Independence
18	St. Andrew's Day
19	Christmas
20	New Year's Eve
21	Warsaw, The Phoenix City in Poland
22	Krakow, a City With a Rich History and a High Tech Future
23	Greater Poland: the Heart of Poland
24	A Region of Geographic Differences: Lesser Poland
25	An Important Polish Port City: Gdansk

©2020 Innovative Language Learning, LLC (P)2020
Innovative Language Learning, LLC presented by PolishPod101.com